

EESTI

POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 36/37 (298/9)

17. septembril 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas „ 500.—
 veerandaastas „ 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas Mk. 800.—
 poolaastas „ 400.—
 veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 „ „ 2000.—	1/8 „ „ 500.—
1/3 „ „ 1350.—	1/16 „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Aadressi muutmise 30 mk.

Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) E. Kübarsepp, Seaduste kogu XVI köite II jagu. 2) Rahvusvahelise kriminaalpolitsei komisjoni neljas korraline koosolek. 3) Kriminaalametnikkudele oleks soovitatav ametmärk. 4) E. Idla, Muljeid politsei esivõistlustist. 5) Hollandi India politsei. 6) Keda pidada kuritegijaks? 7) Veel maarajooni konstaablite kviitungiraamatutest. 8) Seltskonna kaitses kardetavate kuritegijate vastu uue austria ja saksa karistusseaduse järgi. 9) Välispolitsei ja raudteesõidu tariif. 10) Baadeni piiripolitseist. 11) Politseikoerte juhtide õppekursuse programm. 12) Ametlik osa. 13) Kõsimusi ja kostmisi. 14) Kuulutusi.

Seaduste kogu XVI köite II jagu.

(Kroonu vastuvaidlemata sissenõudmiste seadustik.)

E. Kübarsepp, siseministri abi.

(Järg.)

Seadustiku 4-da osa III peat. (§§ 365—373) kannab pealkirja „abikaasade õigus- test ja vastutusest, kui üks neist on maksu- sõjõuetu sissenõudmiste rahuldamiseks“. Nende §§ allikaks on 17. juuni 1846. a. seadus, mis kandis pealkirja „täiendavad paragrahvid (vene) tsiviilseaduste kogu juure nende abikaasade vastastikustest õigustest ja vastutusest, kes osutuvad maksuõjõuetuteks kroonu- ja eravõlgade sissenõudmisel.“ Sama seadus muutis vastavalt kaubandusseaduse (XI köite) paragrahvid, kuid X köite väljaannetes 1846. a. 17. juuni seadust ei mahutatud, küll aga leidub viimane kr. v. n. seadus- tiku 1910. a. väljaandes ülevalpoolnimeta-

tud §§ 365—373. Balti tsiviilseadustikku, mis 1864. a. kodifitseeritud ja keisri poolt kinnitatud, neid norme ei ole üles võetud. Baltimail oli ja on ka praegu maksimas eriseadus: „ajutised määrused konkurss- asjade toimimiseks Baltimaadel“. (Ts. kp. sead. § 1899 lisa). Viimase § 49 mää- rabki, et kroonu vastuvaidlemata nõud- miste seadustiku §§ 365—370 ja 373 ei ole maksvad Baltimail. Kas sellest peab järeldama, et Baltimail peavad kohalda- mist leidma §§ 371 ja 372?

Nende sisu on järgmine: § 371: peale selle, mis on tõendatud kui naise lahutatud ja puutumata omandus, ei või mehe võl- gade eest aresti alla panna ja müüa veel

järgmisi abielunaise asju: 1) naisterahva riideid ja pesu; 2) pool osa mööbleid ühises korteris mehega ja pool osa majapidamisriistu; 3) pool osa lauahõbedat, olgugi et nad oleks märgitud mehe nime või vapiga; 4) pool sõiduriistadest, hobustest ja nende riistadest. Viimases kolmes punktis nimetatud asjad hinnatakse seaduslikus korras ja naine võib valida asju oma äranägemise järele pooles hindamissummas ehk kui asju ei saa natuuras jagada, siis pool nende müügist saadud summast. § 372: kui naine varjab midagi üldisest aresti alla kuuluvast varandusest, siis langeb ta karistuse alla n. s. § 1164 järgi ja on kohustatud peidetud asju tagasi andma ja seaduslikke protsente maksuma peidetud varanduse hinnast kõige varjamise aja eest. Viimane § on õieti üleliigne, teda võib võtta kui tähelepanujuhtimist, et pankrotitegija varanduse varjamine on karistatav n. s. § 1164 järgi, kuna tsiviilõiguse järgi peab süüdlane niikuinii tasuma kreditoridele tehtud kahju. Kuid ka § 371 ei ole meil kohaldatav järgmistel kaalutlustel. Esiteks, ts. kp. s. § 1899 lisa § 20 määrab, et maksujõuetu isiku naise ja laste õigused välja nõuda konkursitombust enesele asju, mis sinna ei kuulu, reguleeritakse Balti eraõiguse alusel. Siin meie aga ei leia seesuguseid aluseid poole liikuva vara väljanõudmiseks. Teiseks, sama § 1899 lisa § 49, kuigi ta teeb ülevalnimetatud erandi seadusliku § 371 suhtes, mõne rea allpool määrab, et kaubandusliku kohtupidamise seaduse § 465 ka ei ole kohaldatav. See viimane § on aga täpselt võrdne seadustiku § 371-le, kuna ta võetud samast 7. juunil 1846. a. seadusest. Kolmandaks, on maksev üldine norm, ts. kp. s. § 976-es, mille järgi „sissenõudmisel ühelt abikaasalt kirjutatakse üles ja müüakse kõik vallasvara nende ühises korteris, peale teise abikaasa riiete ja pesu ning asjade, mille kuuluvuse üle teisele abikaasale esitatakse kindlad tõendused.“

Järelikult, ei ole seadustiku §§ 365—373, mis täiendavad vene tsiviilseaduste kogu, terveni Eestis kohaldatavad ei kaubanduslikul ega lihtsal maksujõuetusel.

Seadustiku II peatükk, §§ 13—22, annab määrused „kroonuvõlgnikkude varanduste ülesotsimiseks.“ Kroonu või administratiivvalitsus (upravlenie), kelle kohuseks on administratiivkorras sissenõudmist määrata või korraldust teha kohtu poolt mõistetud summa sissenõudmiseks, kui tal ei ole teada võlgniku varandust,

millest võiks katta nõudmist, pöördub politsei poole võlgniku elukoha järele tema varanduse ülesotsimiseks ja astub ka ühendusse nende valitsus-, seltskondlikkude ja seisuslikkude asutustega, kellel võib olla andmeid võlglaste varanduse kohta, võttes arvesse tema teenistust või seisust. Kui aga võlglaste elukoht ei ole teada, siis pöördutakse selle kubermanguvalitsuse poole, kus võlg tekkis, kes siis teeb vastavad korraldused. Politsei kogub andmeid ja teatab kahe nädala jooksul, kas võlgnikul on varandust või mitte. Kui niiviisi politseilt või teistelt asutustelt saadud teadete põhjal võlglaste varandust ei jatku nõudmise katteks, siis astub kroonu või administratiivvalitsus samme võlglaste varanduse ülesleidmiseks ts. kp. s. §§ 1222¹¹—1222²⁰ korras.

Kõrvale jättes meile praegu ebamäärase nimetuse „kroonu või administratiivvalitsuse“, seisuslikud asutused ning kubermanguvalitsuse, leiame, et tsiteeritud §§ 15—18 mõtte on kokkuvõetult lihtne: iga asutus, kelle seaduslik vajadus kroonu võlglaste varandust üles leida sissenõudmise teostamiseks, pöördub selleks politsei ja teiste asutuste poole, kellel võiks olla tarvilisi andmeid. 2-nädalisest tähtajast ei lähe vististi korda igal juhtumisel kinni pidada, Ts. kp. s. §§ 1222¹¹—1222²⁰, millele juure juhatatakse selleks juhtumiseks, kui kirjeldatud teel küllalt varandust ei leita, käsitavad võlgnikult allkirja võtmist omast elukohast mittelahkumise kohta ja tema kohtukutsumist varanduse näitamiseks. Seesuguse allkirja võtmine on lubatud ainult siis, kui nõudmine on kõrgem kui 30.000 marka; kui nõudmine ei ületa seda summa, ei või asutus pöörduda kohtu poole nimetatud sunniabinõude kohaldamiseks. Seadustiku § 20 määrab peale selle, et kui sarnastel kordadel avalikuks tulevad seaduses ettenähtud tunnused võlglaste maksujõuetuse kohta, siis asutus, kui leiab seda sissenõudmise edukuseks vajaliku olevat, pöördub vastava kohtu poole võlglaste maksujõuetuks tunnustamiseks üldistel alustel.

Kõigi nende abinõude tarvitusele võtmine administratiivasutuse poolt ei võta võlglastelt õigust seaduses ettenähtud korras esitada kaebusi nimetatud valitsuste (asutuste) otsuste peale kroonu sissenõudmiste määramise ja sissesundimise toimimise kohta.

Politsei- ja teiste asutuste ametnikkudele (§ 20), kellede iseäralise agaruse tõttu läks korda sissenõudmist teostada, võib

tasu määrata kuni 20%-ni sissenõutud summast. Selle tasu määramise ja väljamaksmise kord määratakse vastava ministri poolt kokkuleppel rahaministriga ja riigikontrolöriga. Meil ei ole antud sarnaseid määrusi. Vaevalt on nad ka vajalised. Seadus lubab liig kõrget tasu tegevuse eest, mis kuulub hariliku amet-

kohuste täitmise alale, kuna loidus sellel alal on karistatav n. s. § 352 järgi.

Lõpuks määrab kõnealoleva peatüki viimane § 22, et kõik need reeglid ei ole kohaldavad maksude, lõivude ja üldse nende nõudmiste suhtes, millede sissenõudmiste kohta on määratud seaduses kindlaks erikord. (Järgneb.)

Rahvusvahelise kriminaalpolitseilise komisjoni neljas korraline koosolek.

Käesoleva aasta juulikuus peeti Amsterdami rahvusvahelise kriminaalpolitseilise komisjoni neljas korraline koosolek, millest üldse võtsid osa 30 saadikut, s. o. peaaegu kaks korda nii palju kui Viini 1926. a. koosolekust. Tõsi küll, vahepeal peeti — läinud aasta sügisel — veel üks sama komisjoni koosolek Berliinis, millest võtsid osa kaugelt rohkem inimesi, kuid ei tohi unustada, et see koosolek leidis aset ühel ajal suure Berliini politseinäitusega, mis juure tõmbas haruldaset palju politsei- ja kohtutegelasi.

Amsterdami kongressil (6.—8. juulini s. a.) olid esitatud järgmised riigid järgmistele saadikute kaudu: Belgia (Brüsseli kriminaalpolitsei juhataja Alfred Keffer), Bulgaaria (Sofia registratuurosakonna juhataja Nikola Manoloff), Taani (politseinõunike Mensen ja dr. Erik Schäffer), Saksamaa (politseipresident Klaiher, riigi komisar Kuenzer, politseipresident Mantel, kriminaalpolitsei juhataja dr. Palitzsch, politseipresident dr. Petri, direktor dr. Schlanbusch, politsei-abipresident dr. Weiss), Soome (kindralkonsul Hynninen), Prantsusmaa (inspektor Delange ja direktor Lacambre), Inglismaa (inspektor Dunning), Hollandi (prokurör Bauduin, üleminspektor Brockhoff, kindralprokurör parun van der Feltz, kapten van Houten, ülemkomissar Sirks, politseiinspektor van Slobbe, ülemkomissar Versteeg), Austria (politseipresident Schober, politseidirektor dr. Brandl, hoovinõunik dr. Dressler, kindralprokurör dr. Hoepfer, G. Nyewald, politseidirektor dr. Schultz), Jugo-Slaavia (direktor Lazitsh) ja Ungari (dr. Dorning). Väga tähtsaks tuleb pidada asjaolu, et konverentsist võtsid osa ka Inglismaa ja Prantsusmaa ametlikud esindajad, kelledest valiti üks ja nimelt prantsuse esindaja Delange komisjoni juhatusse. Puudus ainult üks alaline rahvusvaheline

krim.-politseilise komisjoni saadik, tuntud Kopenhageni politseijuht dr. Haakon Jørgensen, kes teadupärast hiljuti suri ja kes oli soojemaid komisjoni sihtide ja arendamise pooldajaid, kellele komisjon eriti ja kriminaalpolitsei üldse võlgneb palju tänu võitluses rahvusvaheliste kuritegijate vastu.

Mis puutub komisjoni töösse, siis võib kõigepealt seda konstateerida, et rahvusvahelise kriminaalpolitseilise komisjoni asutamise eesmärk on leidnud enam-vähem teostamist, s. o. püüde luua sidemeid nii isiklikku kui ka ametlikku laadi üksikute riikide kriminaalpolitsei asutuste vahel ühiseks võitluseks kuritegevuse, eriti rahvusvahelise kuritegevuse vastu. Komisjoni kasvavat tähtsust ja ühtlasi ka mõju tõendab kõige paremini asjaolu, et komisjoni liikmete arv alatasa kasvab, et üksikute riikide politseiasutuste koostöötamine Viini politseipresiidiumiga, s. o. komisjoni alalise keskkohaga, muutub iga aastaga intensiivsemaks ja järelikult ka viljakamaks. Viinis 1923. a. elluviidud politseiasutuste koostöötamise põhimõte (minnes mööda igasugustest diplomaatiliste teede keerdkäikudest) on läbi löönud ja pole enam karta, et politseide käsi-käes töötamine katkeneks või halveneks. Mis eriti Amsterdami koosolekusse puutub, siis paistab silma, et enam ei püüta leida alatasa uusi sihte, teostada uusi mõtteid ja seega raskesti koormata komisjoni, vaid katsutakse kord ülesseatud eesmarke võimalikult hästi ja täieliselt teostada. Liig suur ettevõtlikkus, liig agar tegutsemine uute tegevuspõldude otsimisel ja uute sihtide rajamisel võib viia ettevõtte lagunemisele, sest loomulikult suudab teatud jõud, teatud ettevõtte teostada ülesandeid ainult piiratud kujul ja piiratud arvul. Rahvusvahelise kriminaalpolitseilise komisjoni töö ei kao mitmesuguste komis-

jonide ja alamkomisjonide tegevusse, nagu see sünnib tihti niisuguste laiaulatuslikkude rahvusvaheliste kongresside juures, sest kriminaalpolitsei komisjon on endale ülesandeks võtnud ainult sarnaste küsimuste lahendamise ja otsustamise katseid, mis võimalikud inimese äranägemise järele lähemas tulevikus — praktilised küsimused seisavad seejuures alati esiplaanil. Seepärast võib ka komisjon tagasi vaadata edurikkale tööle, seepärast suudab tema töö anda praktilisi tagajärgi, seepärast kasvab tema mõju ja tema toetajate arv.

Kongressil astusid rahvusvahelise kriminaalpolitsei komisjoni häälekandja „Internationale öffentliche Sicherheit“ toimetajate komiteesse hr. Keffer ja Lazitsh, nii et see komitee koosneb praegu järgmistest härradest: hoovinõunik dr. Oskar Dressler Viinist (vastutav toimetaja), M. C. van Houten Doornist (Hollandist), kriminaalpolitsei juhataja Alfred Keffer Brüsselist, direktor Zivojn Lazitsh Belgradist, Sakseni kriminaalpolitsei-president dr. Palitzsch Dresdenist ja politsei-abipresident dr. Weiss Berliinist. Viimasel kongressi päeval võeti ette komisjoni juhatuse valimised vastavalt kodukorra § 5; seejuures valiti: kapten van Houten Doornist (endine), president dr. Palitzsch Dresdenist (endine), politsei-abipresident dr. Pamer Viinist (endine), politseidirektor dr. Schultz Viinist (endine), inspektor Delange Pariisist (uus). Komisjoni sekretärina valiti tagasi hoovinõunik dr. Dressler Viinist. Komisjoni presidendiks on endiselt kuni järgmise kongressi kokkuastumiseni Viini politseipresident Schober ja asepresidentideks — kindralprokurör dr. Hoepfer Viinist, politseipresident Hörlemann Stockholmist, kriminaalpolitsei juhataja Keffer Brüsselist ja riigi komissar Kuenzer Berliinist.

Kongressi liikmete vastuvõtt hollandi võimude poolt on olnud, niipalju kui näha vastavatest kirjeldustest „Intern. öffentliche Sicherheit“is, väga soe ja sõbralik: kuninganna saatis kongressile õnnesoovitelegrammi, samuti asjale lähedalseisev kohtuminister. Peale ametlike ja mitteametlike vastuvõtmiste politsei- ja kohtuvõimude poolt, korraldati vastuvõtmisi ka omavalitsuste poolt Rotterdamis, Naardenis ja Edamis. Saatjateks ja teejuhtideks kohtadel olid välismaalaste reisiühingu liikmed ja kaitseliitlased.

Jääks nüüd lühidalt refereerida, mida

komisjon tegi ja mida taotleti konverentsi töötulemusena. Üldse võeti vastu 16 resolutsiooni, milledest ühel osal puudub üldine tähtsus, nii et neid ei tarvitse mainida. Kokkuvõetult otsustati järgmist. Kõigepealt konstateeriti komisjoni nõukogu tegevusaruannet ära kuulates, mis ette kanti komisjoni sekretäri poolt, et alata kasvab järelepärimiste arv Viinis asuvalt rahvusvaheliselt registratuurilt rahvusvaheliste kuritegijate kohta; teadupärast on see registratuur rahvusvahelise kriminaalpolitsei komisjoni töötulemusi ja igapäevane kirjavahetus näitab selgelt selle keskregistratuuri tähtsust ja möödapääsematut vajadust.

Rahvusvaheliselt kardetavate isikute (personnes qui présentent un danger public) registratuuri sisseseadmise vajadust rõhutas Austria esindaja, politseidirektor dr. Schultz, pidades tähendatud aine kohta pikema referaadi. Komisjon otsustas (resolutsioon III) üldiselt pooldada avaldatud põhimõtteid ja paluda komisjoni liikmeid astuda oma kodumaal vastavaid samme selleks, et kogutaks tarvilisi andmeid, kuid uue eelseisva keskregistratuuri sisseseadmise poolt ei olnud, vaid arvati, et kõnesolevad andmed tuleksid mahutada juba olemasolevasse rahvusvaheliste kuritegijate keskregistratuuri.

Kuuba pealinna Habana politseiko- mandant Feliks Pereira oli komisjonile saatnud väga põhjaliku ja pika programmi, mis töötatud välja suure asjalikkusega ja mis määratud komisjonile uute sihtide rajamiseks. Komisjon, millest hra Pereira ise ei saanud osa võtta, kiitis tähendatud töö heaks ja konstateeris, et suurem osa küsimustest, mis komandant Pereira poolt puudutatud, on kas lahendatud või lahendamisel, nagu politseiasutuste vastastikune abiandmine kuritegijate jälgimisel ja kuritegude selgitamisel, keskkotade loomine igas riigis rahvusvaheliste kuritegijate vastu võitlemiseks, mis hõlbustab rahvusvahelist läbikäimist politseiasutuste vahel ja kiirustab tarbekorral seda läbikäimist, teadete vahetamine üksikute politseiasutuste vahel nais- tega kauplejate kohta, vastastikune andmete andmine prostitutsiooni, pornograafilise kirjanduse ja piltide ning uimastavate mürkide tarvitamise levimise kohta, teadete muretsemine üksteisele uimastavate mürkidega salajakauplejate ja nende mürkide salavedajate kohta, rahvusvahelise politseilehe loomine, politseiliste teadete vahetamine petturite suhtes,

rahvusvaheliste kuritegijate registratuuri sisseseadmine, vastastikune andmete kogumine ja vahetamine varastatud kraami kohta, mis võiks veetud saada teise riigi piiridesse jne. Osa komandant Pereira poolt tehtud ettepanekutest pole leidnud senini küll teostamist, kuid suuremalt jaolt põhjustel, mis ei olene komisjoni tahtmisest, ehk seetõttu, et nende lahendamise üldse ei kuulu politsei kompetentsi ehk ei ole just hädavajalik. Komisjon otsustas nende ettepanekute suhtes anda küsimused kaalumisele komisjoni nõukogule, kellele tehti ülesandeks neid arvesse võtta edaspidisel tööl niivõrd, kui võrd nad üldse kuuluvad politsei tegevuse raamidesse. Siia kuuluvad, näiteks, teadete andmise küsimus võõraste majade pidajatele ja raudteede direktioonidele reisivate kuritegijate kohta, kaupade, eriliselt sõjariistade väljaveo küsimus, sisserändajatele eriliste legitimatsioonikaartide andmise küsimus, hooldekandeaasutuste ja heategevate asutuste ligitõmbamise küsimus politsei tööle võitluses kuritegijate vastu, kelle kohta võib tekkida arvamine, et nemad on pandatavad jne.

Komisjon konstateeris heameelega, et rahvusvaheline lühendatud sõnade sõnastik politseile on tegelikus elus läbi löönud ja juba mitmel pool tarvitusele võetud; eriti rõhutati sel alal hra Kefferi, direktor Manoloffi ja direktor Lazitshi teeneid ja avaldati neile tänu sõnastiku tõlkimise eest prantsuse, resp. bulgaria ja serbia keele.

Tähtsaks, võib olla tähtsaimaks kongressil puudutatud küsimuseks oli projekt, mis võeti üles saksa esindaja riigikomisssar Kuenzeri poolt ja mille üle on kirjutatud ja kõneldud juba varem, nimelt pani riigikomisssar Kuenzer ette kaasa mõjuda sellele, et politseile määrataks eriline raadiolainete pikkus. See määramine peab muidugi sündima rahvusvaheliselt ja sellel on määratu suur tähtsus seal, kus politseil oma vastuvõtte- ja saateteaamad olemas. Kui politsei tahab edukalt rahvusvaheliselt läbi käia raadio teel (ja sarnane läbikäimine sünnib tege-likult igapäev), siis peab temale määrama erilise lainete pikkuse, mis on heaks vahendiks kuritegude avalikustegemisel ja nende vastu võitlemisel. Selles mõttes võeti komisjoni poolt ka vastu otsus (resolutsioon VI.), mille põhjal kõik rahvusvahelise krim.-politseilise komisjoni liikmed otsustavad samme astuda oma

valitsuste juures, et vastavad esindajad seisaksid sarnaste lainete määramise poolt rahvusvahelisel raadiotelegraafilisel konverentsil, mis peetakse käesoleva aasta oktoobrikuus Washingtonis.

Nagu selgus komisjoni koosolekul, on eeltööd kriminaaltehnilise sõnastiku väljaandmiseks vahepeal tublisti edenenuud, mille kohta komisjon otsustas avaldada tõsist head meelt; seejuures aga otsustati — arvesse võttes suuri kulusid, mis ühenduses sõnastiku väljaandmisega — sõnastiku kokkuseadjale ülesandeks teha arvestada ainult tegeliku politsei tarvidustega ja võimalikult jätta välja kõik, mis ei ole otsekoheses ühenduses politseiteenistusega, sest sõnastikku ei saa koormata üleliigse ja kalliksmineva materjaliga.

Pikemaid ettekandeid tehti komisjonile üksikutes riikides vahepeal asutatud keskkohdade suhtes, milledesse kontsentreeritud võitlus rahvusvaheliste kuritegijate vastu ja mille ülesandeks pidada sidet teiste riikide politseiasutustega. Selgus, et viimasel ajal on asutatud sarnane keskkohd Hollandis (in zake internationale misdadigers“ Amsterdamis), et saksa kriminaalpolitseiline komisjon on töötanud suure eduga, et Bulgarias ja Jugoslaavias on vastavad keskkohad asutamisel, et seal igatahes tehakse palju kihutustööd ideede levitamiseks, mis komisjoni poolt kiidetud heaks. Komisjon otsustas soovitada kirjeldatud keskkohdade ellukutsumist neis riikides, kus neid veel ei ole.

Võrdlemisi palju aega nõudis koosolekutel isikukindlakstegemise kaardi või identifitseerimise kaardi küsimus, millel muidugi suur praktiline tähtsus. Tehti terve rida ettepanekuid sarnase ühtlustatud rahvusvahelise kaardi sisseadmise kohta, kusjuures komisjon, arvesse võttes üksikuid ettepanekuid ühelt ja seda asjaolu teiselt poolt, et kindlakujulist identifitseerimiskaarti rahvusvaheliseks läbikäimiseks politseiasutuste vahel võib maksma panna alles pärast komisjoni liikmete arvamise ärakuulamist ja samuti pärast keskregistratuuride juhatajate arvamise avaldamist, jõudis järgmisele seisukohale. Peeti tingimata tarviliseks esialgset ühtlustamist selles mõttes, et kaardil märgitud andmete järjekord oleks üks ja sama igalpool ja et seetõttu valmis formularid oleksid andmete järjekorra mõttes ühesugused ripumatult keelest (et siis mõistagi and-

mete numeratsioon oleks ühtlane). Peale selle peeti soovitavaks tulevikus saata teistele politseiasutustele näopilt ja näpujälgede äratõmbeid eraldi, s. o. mitte ühel lehel, et võimalik oleks igal politseiasutusel vastavalt tema sisemisele korrale mahutada näopilt ja näpujäljed kas koos ehk lahus vastavasse registratuuri; samuti soovitati saata näopilt võimalikult kleebitult papile, et hoida murdumist, katkiminemist jne. postil. Rippumatult kõigest sellest avaldati soovi (resolutsioon IX), et päevapildistamisel, mis ette võetakse isikukindlakstegemise otstarbel, katsutakse pildistada sel kujul nagu tema harilikult liigub, s. o. samas riietes, samas soengus, habemes või habemeta jne., s. o. meesterahvaid, näiteks, kraes ja kaelasidemes, kui nad neid kannavad igapäevases elus. Soovitati ka teha niisugusel juhtumisel kolm näopilti igast isikust, s. o. peale harilikku Bertillonpiltide veel pilt n. nim. kolmveerand profiilis.

Pikemalt harutati ka Kopenhagenis asuva büroo küsimust, kuhu on koondatud materjal ja andmed isikute kindlakstegemiseks kauge maa pealt. Tunnustati küll põhimõtteliselt soovitavaks, et kõik materjal ja kõik sarnased rahvusvahelise tähtsusega bürood asuksid ühes linnas, ühes keskpäigas. Kuid arvesse võttes, et niisugust nõudmist praegu ei saa teostada kahju toomata Kopenhageni hästitöötavale büroole, soovitas komisjon ka edaspidi kõigest jõust toetada Kopenhageni büroo tööd, mis on toonud palju kasu rahvusvaheliste kuritegijate vastu võitlemisel ja mis on suureks kasuks neile politseiametnikkudele, kes on tuttavad surnud H. Jörgenseni süsteemiga. Nendele liikmetele, kes senini veel pole mahti saanud tutvuneda tähendatud tähtsa süsteemiga, soovitati seda teha. Ühtlasi võttis komisjon heameelega teadmiseks, et mitme riigi valitsused on lubanud Kopenhageni bürood iga-aastaste annetustega toetada.

Vastavalt Hollandi esindaja, kapten van Houteni poolt tehtud ettepanekule otsustati ette võtta mõningaid muudatusi komisjoni häälekandjas „Internationale öffentliche Sicherheit“is“. Nimelt tahetakse tulevikus otsimiskirju, mis teatavasti avaldatakse „Intern. öf. Sicherheit“is“, trükkida üksikutel, lahtistel lehtedel, mis siis saadetakse kätte tellijatele. Seega avaneb viimasel võimalus lehti otsekohe kasutada registratuuride jaoks, ilma, et

vaja oleks, nagu senini otsimiskirjeldusi igakord ümber kirjutada, et neid mahutada kuritegijate registratuuri. Seejuures otsustati aegkirja toimetusele teha ülesandeks teha tarvilisi eeltöid nii, et uus kord võiks hakata maksma 1. jaan. 1928. a. Teisi kriminalistlikke andmeid otsustati avaldada senises korras, kuid võimalikult nii, et neid saaks eraldada aegkirja muust osast, nii et asutused võivad ka neid kasutada rippumatult aegkirja muust sisust.

Austria esindaja, kindral-prokurör dr. Hoepler pidas pikema referaadi aine üle „Võitlus kõlblusvastase filmi ja pornograafilise kirjanduse vastu“ ja soovitas, et kõnesolevate filmide ja raamatute nimestik saaks avaldatud „Intern. öffentliche Sicherheit“is“. Sellega ei oldud päri, küll aga soovitati igast üksikust juhtumisest anda teada Viini politseidirektsioonile, kus siis asjast huvitatud asutused võiksid saada neile tarvilikke andmeid ja materjali.

Komisjonile esitati heaksarvamiseks ja seisukohavõtmiseks ka kriminaalbioloogiliste andmete kogumisleht; komisjon jõudis arvamisele, et sarnaste teadete kogumine ettepanud viisil on heaks aluseks kohtule küsimuse selgitamisel, missuguses vahekorras on üksteisega süütegija ja süütegga. Komisjon otsustas sarnaste andmete kogumislehe, tarvitusele võtmist neis maades, kus seda lubavad vastavad kriminaalkohtupidamise seadused.

Huvitav on otsus, mis tehti naispolitsei kohta, s. o. selle küsimuse kohta, mis praegu päevakorral väga mitmes Euroopa ja Ameerika riigis. Arvesse võttes nende riikide esindajate arvamist, kus naispolitsei tegelikult juba töötab ja neid naispolitsei tegevuse tagajärgi, mis senini avaldunud, leidis komisjon, et naisametnik-politseinik on väga kasulik praktilises hoolekandmises laste, alaealiste ja hädaohus viibivate naisterahvaste eest. Sarnaste ülesannete teostamine lasub juba enam-vähem pikemat aega mõne riigi naispolitsei õlgadel. Seejuures aga arvavad koosolekul viibivad saadikud, et naine mundrikandja ametnikuna välispolitsei teenistuse jaoks ei ole kohane. Mis puutub kriminaalpolitseisse, siis ei luba esialgsed andmed ja need teated, mis tulevad riikidest, kus on olemas naiskriminalistid, praegu veel teha kindlat otsust.

Lõpuks kiideti heaks kapten van Houteni ettepanek, mille järgi tuleks välja

anda väike käsiraamat politsei rahvusvahelise koostöötamise kohta, eriti kriminaalpolitseilisel alal. Käsiraamatusse tuleks mahutada komisjoni arvates, tähtsamad andmed rahvusvahelisest politseikongressist Viinis ja Berliinis ja krimi-

naalpolitseilisest komisjonist ning viimase koosolekute resolutsioonid; ühtlasi peaks raamatus leiduma ka andmeid komisjoni poolt ellu kutsutud institutsioonide kohta. Raamatu kokkuseadmine tehti ülesandeks komisjoni nõukogule.

Kriminaalametnikkudele oleks soovitav ametmärk.

Omal ajal kerkis üles küsimus kriminaalametnikkude ametmärgist, kuid pika kaalutluse järele jäi küsimus lahtiseks. Tegelik elu aga näitab, et see küsimus on ikkagi tähtsa iseloomuga ja nõuab lahendamist, sest ametmärgita tuleb tihti raskustega pörgata kokku, mida meie kriminalistid ise väga hästi teavad. Misugune peaks olema see ametmärk, selle üle on kuulda ametnikkude eneste hulgas lahkarvamisi, kuid võiks eeskujuks võtta mõnd väljamaa kriminaalpolitseid.

Ma tahan siinkohal näiteid tuua, misuguste ametallituste juures raske on teutseda ametmärgita. Näiteks oli kuskil suur rahvapidu, kus noormehed viinasunud olekus üksteisega tüli hakkasid norima. Oli karta, et seal asi võib lõppeda raskehaava löömisega. Rahvapeol viitis ka kriminaalametnik. Viimasel, kui harilikul pidulisel teiste silmis, oli hea asja jälgida ja süüdlasi tähele panna. Välispolitseiniku lähenemisel jäid tülinorijad kohe vaikseks, aga niipea kui see eemaldus, võttis asi jällegi hoogu ja juba nägi kriminaalametnik, et silmapilk on kokkupõrge tulemas. Välispolitseinik oli juba kaugel ja selle abi oleks jäänud hiljaks. Rüselamisega nihutati vähe kõrvale, tühe hoone varju ja seal löödi ühel kiviga pea lõhki. Et politsei ülesanne ei ole ainult kuritegijaid karistamiseks avalikuks teha, vaid ühtlasi ka ära hoida kuritegusid, oleks soovitav olnud kaklejad kohapeal takistada ja kinni pidada. Et välispolitseinik suure peoplatsi teises ääres viitis ja kriminaalpolitseinik, kui igasuguse ametmärgita, ei võinud ligigi minna (kes sina oled, kas tahad ka kaklema tulla jne.), sest vaevalt oleks ta saanud järmi sees esineda ja ametnunnistuse näitamine ei oleks asjaolu parandanud. Seal löödi ühele kiviga pähe raske haav ja süüdlased ning teised osavõtjad —

kümmekond külapoissi — jooksid pärast kuriteo kordasaatmise kõik laiali, sest kriminaalametnik jäi võimetuks nende kohapeal areteerimiseks. Hiljem ei võinud enam kriminaalpolitseinikki kakelusest osavõtjaid kõiki näost lugeda ja kuni ülekuulamiseni olid kõik süüdlased kokku rääkinud. Oleks sel korral kriminaalametnikul olnud mingisugune ametmärk või politseivormile sarnanev kuub, oleks ta palju rohkem võinud teha.

Ametmärk oleks veel tähtsam mahaäänud nurkades, nagu Petserimaal ja veel mõnes kohas, kus palju tuleb ette kirjaoskamatuid ning eesti keelt mitteoskajaid, kellele ametnunnistuse ettenäitamine ei too mingisugust kasu. Nende ridade kirjutajal oli juhus, kus tuli ühes vene külas rida läbiotsimisi toimida, ja kui olin esitlenud, et olen kriminaalametnik ja et tuleb tegemist teha läbiotsimisega, siis kuulsin üht perekonnaliiget ahju peal teisele sosistavat, „mis politseiametnik see on, ei ole politsei tunnusmärgigi“. Suure vaevaga sain selgeks teha, et niisugused politseiametnikud, nagu mina, vormiriideid ei kannagi ja ainult ametnunnistuse kannavad ligi, mida ka näitasin ette, kuid mis sellest kasu, kui keegi ei oska lugeda. Pärast sarnaste sekelduste alles läks korda oma ametkohuseid hakata täitma.

Üldse peab ütleva, et kiiretel toimingutel, nagu kuritegijate kinnipidamisel või tabamisel jne., on kriminalistil väga tarvilik kanda mingisugust ametnunnismärki, olgu see siis kas vastav kuub või mõnesugune metallmärk, mis võiks kanda peidetuna kuuekrae all või mujal.

Tahaks loota, et see küsimus kerkiks ka teiste kriminaalametnikkude seas päevakorrale ja võetaks selle kohta „E. Politseilehes“ sõna. E. L—o.

Ülesvõtteid politsei esivõistlusilt.

Vasakul pool: Arthur Kukk, Võisiku rajooni konstaabel Viljandimaal, „E. Politseilehe“ eriauhinna omandaja.

Paremal pool: Kordnik Madisson—noor politsei sportlane, tulevikumees jooksus.

Muljeid politsei esivõistlusist.

E. Idla.

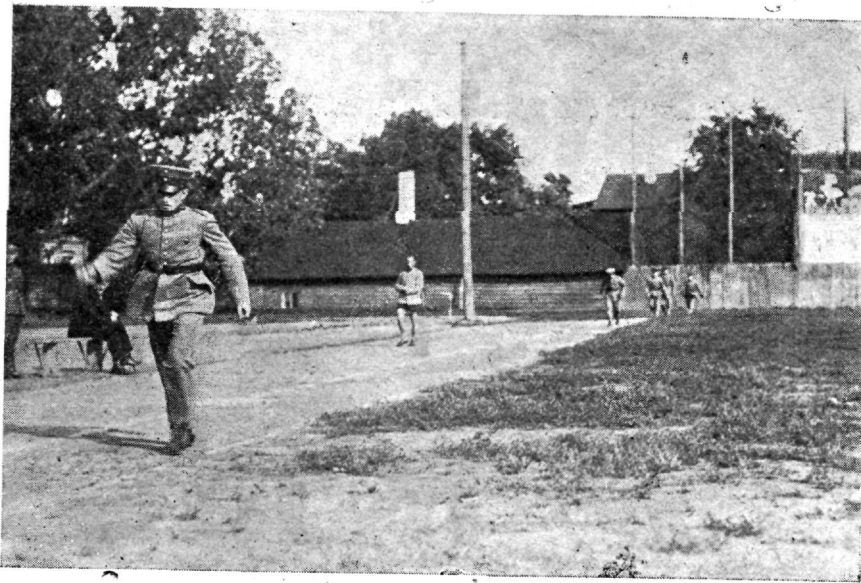
Täie õigusega võib eesti spordiliikumise hälliks nimetada väikesi, kuid tol ajal juba spordimeelsaid seltse. Neid ei olnud palju, nad ei olnud ka suured ja rikkad, kuid see vaim, mis neis avaldus, oli jõurikas, hele ja sütitav, mille tulemuseks oli üksmeelne loov töö. Kaugel on need ajad, mil suurte pingutustega ja ohvrimeelsusega pandi alus sportlikule ilmavaatele, kuid ka tänapäevgi ei ole ta jõudnud selle staadiumini, selle astmeni, kust võiksime näha noori ja vanu vabadel tundidel kokku tulevat ohverdama kehakultuuri altarile. Kuid ikka enam ja enam leiab see liikumine jüngerid ja nüüd ei karasta sportlike mängudega oma keha ainuüksi spordiseltsidesse koondunud noored, vaid jooksupingad on jalga tõmmanud ka politseinik, kaitseleitlane ja kaitsevaelane.

Politsei tihedates ridades seisavad juba mitmedki nimekamad sportlased, kes spordiseltsidest arenenud välja, kuid see ei rahulda veel politseid, ta tahab ise omi mehi kehaliselt arendada ja oma ridadest välja tuua suursportlasi, keda võiks seada noorematele eeskujuks. Ja juba käesoleval sügisel kutsuti ellu „Eesti politsei kehalise kasvatuse organisatsioonide liit“, kelle ülesandeks jääb füüsilise kasvatuse tähtsuse propageerimine ja arendamine politseiametkonnas. Tohiks loota, et vast asutatud organisatsioon kujuneks vääriliseks toeks meie üldisele kehakultuuriliikumisele ja et mehed, nagu Heinrich Tann, kes oli selle organisatsiooni ideekandja ja ülesvõtja, suudab asjale hingeks edasi olla, sealjuures olles liidu juhatusele abiks ja kasutades väljamaal omandatud teadmisi.

H. Tann
200 mtr. start.

3000 mtr. käik rak-
metes, esiplaanil
võitja kordnik
Säär.

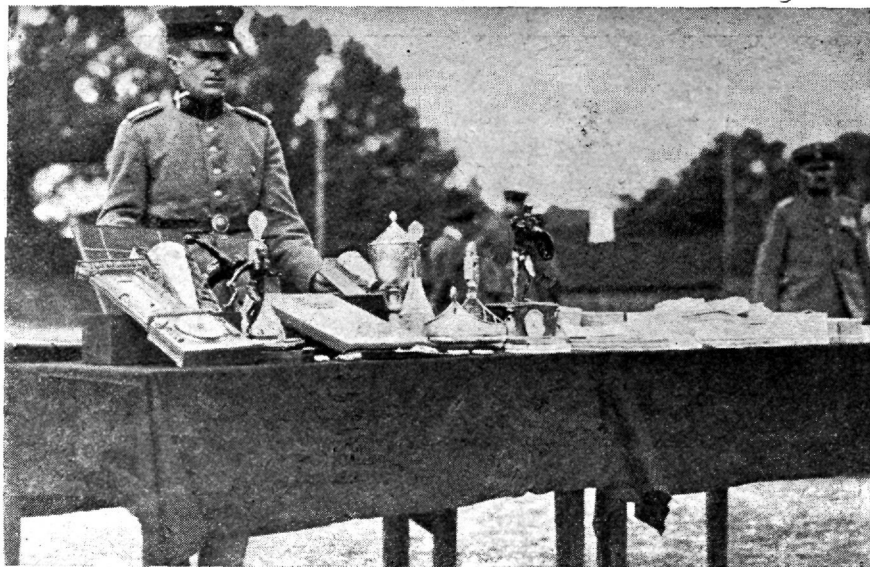

Esimeseks liidu suuremaks ülesandeks oli ülemaaliste politsei võistluste korraldamine, et üldist pilti saada praegusest olukorrast. See ettevõtte õnnestus suurepäraselt ja ma usun, et ei oleks halb, kui peatuksime võistluskorralduse ja võistlustel esinenud noorte sportlaste juures üksikasjalisemalt.

Võistluskava oli üksikasjaliselt läbi mõeldud ja hea. Niisama ka võistluskorraldus. On täiesti loomulik, et mõningaid puudusi võis tähele panna. Üldiselt aga

oli võistlusilme ja kogumulje palju tuse- dam „Ekraave liidu“ poolt korraldatud esivõistluste omast, niisama ka osavõt- tult. Tähendab, et publikul ei puudu huvi individuaalspordi võistluste vastu, vaid ümberpöörduvalt, — ei sallita huvivaeseid ja uinutavaid võistlusi. Alad, nagu alarm- ja humoristlik-jooks, plus veel kiirkõnd, tõid vaatajaskonda niisuguse elevuse, et tibiüün aina rõkkas naerust, ja võistluste lõpul oli nii mitmelt poolt kuulda ütelusi, et „siin sai alles südamest naerda“.

Politsei alarm-
jooksu start.

Auhinnad
esivõistlusil. Kes-
kel riigivanema
poolt annetatud
politsei spordi-
meistrite album.

Kahjuks esinesid sportlased ainult ühes klassis, kuid nagu juba liidu esimees hra Sooman tähendas, olevat klassifikatsioon teadlikult ära jäetud vähese korraldusaja ja muudel tähtsamatel põhjustel, kuna aga tuleval aastal ka nõrgematele sportlastele antakse võimalus võistlemiseks.

Auhinnadekogu, mis maitsetl väga valitud, oli ühes hra Riigivanema poolt annetatud kallihinnalise meistriteraatuga tribüüni ette lauale asetatud publikule ergutuseks.

Ainult auhindade statuut näis olevat liig ülekohtuselt kokku seatud, sest tänu sellele statuudile võis Tiisfeldt väljalt lahkuda autotäie auhindadega. Siin tuleks tingimata revideerimine võtta ette ja statuut muuta, kusjuures tuleks arvesse võtta alade raskust ja viimaste vastavust politsei tegelikule teenistusele.

Ka need võistlused tõendasid veel kord, et Eesti omab võrratu inimmaterjali ja et politseipere võib peagi anda meie kergejõustikule tüsedaid jõude. Üheks väga heaks küljeks on just polit-

sei esivõistluste juures see, et palju noori jõude tuuakse maalt, kust nad ise vast lagedale ei tuleks, ja seepärast peatun just nende noorte sportlaste juures üksikasjalisemalt.

Üheks huvitavamaks numbriks kujunes 1500 mtr. jooks, kus noor ja paljulubav Madisson vanameistrile Tiisfeldtile kippus meelehärma tegema, kuid lõpuks ikka Tiisfeldti spurdi paremusi tunnustades teise kohaga leppis, ajaga 4.27,1, mis algaja kohta väga hea! Kui Madissonil jätkub kindlat tahet ja püsivust kava-kindlaks treeninguks, võib ta veel palju kõneainet pakkuda!

Imelikuna näib olevat asjaolu, et Teearu, kes juba vana sportlane, on alles otsimise ajajärgus, milleks ta andis kõige kindlama tõenduse oma osavõtuga 10.000 mtr. jooksus. On olemas sportlasi Eestis, kellel harukordne and ja ideaalse kehaehitusega kõik tingimused loodud talendi teguvõimsusele pääsemiseks, kuid millest nad ise ei taha teadagi ja sellest kui hirmutisest hoiduvad eemale, ainult võistlevad ja treeninguga ei püüa sidet luua talendi ja jõurikka kehaga, mille tulemuseks on suursaavutus. Teearu on üks neist!

Esimest korda nägin Tamme, kes näitas head tehnikat raskusheitmises ja maidu ka väga mitmekülgne mees! Tamme on suure intellektiga sportlane ja

ta peaks enam oma parimate alade juures peatuma. Raskusheiteks vajab Tamme enam jõudu ja kiirust, kuna hüpete juures ilmutas paändumatust, millest nüüd ülem aeg vabaneda.

Siseministri rändauhinna omas konst. Pupart, kes kõik alad täitis toore jõuga, igasuguse tehnikata. Tema parimad alad on hüpped, kuid siin peaks ta just tehnilist külge eelistama jõulisest!

Vanemad sportlased, nagu Tiisfeldt, Tann, Neumann, Ertis, Steinberg ja Martinson, on omis puudustes vist teadlikud ja tohiks loota, et peagi nendeta väljale tulevad.

Politsei kehalise kasvatuse organisatsioonide liidu asutamisega on meie spordiliikumine võitnud ühe jõulisema organisatsiooni, kes kehalist kasvatust aitab viia ka niisugustesse maakohtadesse, kus sellest, kui kasvatulisest ja enesearendavast tegurist, puudub veel arusaamine.

Arenegu spordiliikumine meie politsei tähtsaks teguriks enesearendamisel ja paisugu liikumiseks, mis tõmbaks kaasa ka need, kes seni teadlikult või mitte-teadlikult jäänud passiivseteks pealtvaatajateks!

Algus on asjale pandud ja see on progress, millele suurim ja kaunim veel järgnemas, sest seda tõendas esimene ülemaaline Eesti politsei spordipidu.

Hollandi India politsei.

Hollandi päralt olevate India asumaade politsei on riiklik politsei, arvatud välja väike, tühise tähtsusega erand, millest allpool eriliselt on jutt. Kui riiklik politsei, allub see asumaade politsei otsekohe Hollandi siseministeeriumile. Ainult kriminaalpolitseiliste ülesannete täitmisel, s. o. repressiivselt tegutsedes, allub Hollandi India politsei ülemprokurörile, nagu see ju pea igalpool on viidud läbi. Prokuratuur võib politseile käskte anda ja korraldusi teha kuritegude selgitamisel ja kuritegijate tagaajamisel.

Suuremad politseiüksused (v. J. Gottlieb: „Die niederländisch-indische Politizei“ aegkirjas „Internat. öffentliche Sicherheit“), n. n. politseikorpused asuvad järgmistes linnades: Bataavia (Weltevreden), Semarang, Soerabaja, Bandoeng-Soerakarta ja Djokjakarta. Väiksemate politseiüksuste asukohtadeks on: Medan,

Makassar, Padang, Palembang jne. Pealinna, Bataavia, politsei koosseis on võrdlemisi õige suur ja nimelt 1100 meest; arvesse tuleb võtta, et elanikkude arv Bataavias on umbes 139.000 hinge, nende seas on 18.000 eurooplast ja 28.000 hiinlast. Linn on teiste sõnadega elanikkude arvu poolest umbes sama suur kui Tallinna, politseiametnike on seal aga tunduvalt rohkem. Teiste suuremate linnade politsei koosseis on järgmine: Semarangis on 800 meest, Soerabajas—950, Soerakarta — 600 ja Djakjakarta — 450 meest. Suuremate politseiüksuste, korpuste, juhid kannavad „Hoofdcommissaris van Politie“ nimetuse. Neile alluvad I. ja II. järgu politseikomissarid (politsei ohvitserid), politsei-allohviterid ehk ülevaatajad (n. nim. „Politieopziener“ I ja II järku), kordnikud — eurooplased (n. nim. I. ja II. järgu „Hoofdagenten“) ja kordnikud — päris-

maalased (samuti I. ja II. järku). Peale tähendatud ametnikkude loetakse politsei koosseisu kuuluvateks veel mõned kõrge-
mad ametnikud, nagu, näiteks, pärisma-
lased-prokurörid ja teised.

Tähendatud politsei tegevuspõlluks on ainult linnad. Igas linnas on rippuvalt linna suurusest politsei, kes jaguneb mit-
messe ossa ülesannete otstarbekohase-
maks ja paremaks täitmiseks. Nii leiame
Hollandi India asumaade politseis järgmisi
politseiosakondi: liikumist reguleeriv poli-
tsei, otsimispolitsei, poliitiline politsei,
päevapildistamise jaoskond jne. Erilise
tähtsusega on otsimispolitsei, s. o. krimi-
naalpolitsei — see osakond on suuremaid.
Tuleb aga tähendada, et loetletud politsei-
eriosad on kõik ühe, s. o. välispolitsei osa-
konnad igasuguse iseseisvusega, igas osa-
konnas on vastavad eriteadlased, spetsia-
listid, kelle juhtida ja teha on erialaline
töö, muidu aga mingit vahet üksikute eri-
osakondade vahel ei ole.

Politseikommissarid ehk „Commissaris
van Politie“ peavad olema vähemalt kesk-
kooli haridusega (gümn. või ülemreaal-
kool). Tegelikult leidub aga nende seas
õige palju ülikooli haridusega isikuid, sa-
muti ka ohvitserid. Tähendatud ametni-
kud on kohustatud Hollandi India asumaade
politseikoolis käima, kursuse läbi kuu-
lama ja seda kooli, milles kestab kursus
politseikommissaridele kaks aastat, lõpetama,
vastavaid katseid sooritades. Polit-
sei-allohvitseridelt (n. nim. Politieop-
ziener) nõutakse samuti erikooli lõpetamist.
Allohvitseridele kestab kursus kesk-
politseikoolis Hollandi Indias kümme kuud.
Allohvitserid ei või tõusta politseikommis-
sari aukraadi. Et, nagu eelpool tähenda-
tud, Hollandi India asumaade politsei on
riiklikult organiseeritud, siis viiakse poli-
tseiametnikke väga tihti ühest linnast tei-
se — ümberpaigutamised teenistuse hu-
vides on seal igapäevaseks nähtuseks.

Politseiohvitserid valdavad harilikult mitu
keelt, seda nõutakse isegi neilt, ja peale
mõne Euroopa keele peavad nemad ka
valdama India pärismaalaste peakeelt —
malai keelt.

Maal lasuvad politsei ülesanded erilisel
sandarmite üksusel. Kuid ka maapolitsei
asukohaks on linnad. Nimelt asuvad mit-
mes väikesemas linnas sandarmite osad;
nende osade eesotsas seisavad eel-
poolmainitud allohvitserid - ülevaatajad
(„Politieopziener“). Politsei-allohvitseri-
dele alluvad kordnikud, kelle seas leidub
peale eurooplaste ka veel pärismaalasi;
otsimisülesandeid täidavad ainult päris-
maalastest politseiametnikud, kes samuti
alluvad „Politieopziener“ile“. Tähendatud
maapolitsei osade kasutada on mootorrat-
tad korviga. Pärismaalaste-kordnikkude
kasutada on peale hobuste ka veel jalgrat-
tad. Igas provintsis on mitu sandarmite
osa (näiteks Soerakarta provintsis viis
osa). Provintsi maapolitsei juhiks on vas-
tav Hoofdcommissaris van Politie, kes
juhhib niihästi vastava provintsi pea-
linna politseid, kui ka terve provintsi
maapolitseid. Tema kasutada on amet-
kohuste täitmisel auto.

Nagu alguses juba tähendatud, ei ole
terve Hollandi India asumaade politsei
riiklikult organiseeritud. Nimelt leidub
provintside seas üks, kus on olemas ise-
valitseja, kes küll täielikult allub Hollandi
võimudele ja ripub neist ära, kuid kellele
on antud siiski mõned õigused provintsi
valitsemise alal. Seetõttu on siis ka sele-
tatav, et selles provintsis (nimelt Soera-
kartas) leidub peale riikliku politsei veel
eriline isevalitseja (n.n. Soe soe hoenan)
politsei, kes saab täielise ülespidamise ise-
valitsejalt. Nii on Soerakarta kaks poli-
tsei korpust, kusjuures aga isevalitseja
politsei täidab omi ülesandeid riikliku poli-
tsei juhtimisel ja järelevalvel.

Keda pidada kuritegijaks?

See küsimus on kerkinud esile see-
tõttu, et kuritegija nimetusest ripub ära
üks politsei tähtsamatest õigustest vii-
mase vastu, nimelt sõjariistade tarvita-
mise õigus, nagu see on nähtud ette poli-
tseiasutuste kujundamise määruses („R.
T.“ nr. 177/178 — 1925. a., § 67, p. 4).
Hra H. K. leiab „E. P.“ nr. 10 — 1927.
a., et meil kuritegija mõiste on veel kind-

laks määramata. Lepiksime selle seletu-
sega, siis oleksime õige kõikuval alusel
ja politsei oleks kuritegijate kinnivõtmi-
sel täielises teadmatuses. Ka pole see
vaatepunkt kooskõlas uuema aja karis-
tussüsteemide seisukohaga. Kui karistus-
seadused kindlalt ja täpselt kõikidele
kuri- ja süütegudele määravad selge ka-
ristuse, siis on võimatu oletada, nagu ei

oskaks nad terve kategooria isikute kohta nende päritolevat mõistet kindlaks teha.

Võtaksime kolm karistuseseadust nii vaatlemisele, kuidas nad meile sattunud, süsteemita, juhuslikult, siis võib juhtuda, et kuritegija mõiste jääb kindlaks tegemata ning trahviseaduste vaatlemine ei anna seda, mida ta võib anda.

On tavaline nähtus, et karistuseseaduste redelid alatasa muutuvad, nii ajas kui ka ruumis. Viimase aja murrang on kaasa toonud nähtusi, kus tegu, mis täna lubatav ja süütu, homme toob kaasa raske karistuse. Kui võrdleme, näiteks, uuema aja nuhtluseseadusi meil ja mõningatel naabritel, siis leiame sealt üllatavaid lahkheliseid, mis toonud kaasa muutunud olukorrad. Ühes asjas on nad kõik ühisel seisukorral, nimelt kuriteo ja kuritegija mõiste kindlaksmääramisel — kuriteod on need, mis vastavad seadused karistavad tühmiga.

Mõiste kindlaksmääramist ei tule uuest n. s., vaid vanast n. s. peale hakata. Siin tuleb tähendada, et nimetatud vana n. s. ka väga hästi vaatlemisest võiks välja jääda, ta suudab liig vähe pakkuda. Vana n. s., mis ilmunud 1845. a., olid karistusnormid omal ajal protsessiooninormidega segi paisatud. Ajajooksul on seal viimased küll kadunud, kuid selles koodeksis on veel rohkesti vana elementi kõigi selleaegsete primitiivsustega. Vana n. s. 1845. a. esimene väljaanne oli õieti endise materjali puhastamine, ja nii näeme selles seadustikus elemente Peeter Suure absolutismi- kui ka Katariina II valgustusajajärgust ja kuni kõige viimase ajani ei ole väiksinud arvustavad hääled tema põhiprintsiipide vastolude kohta, iseäranis üldosas. Terve süsteem oli rajatud omalajal seisuslistele alustele ja ei suuda muutunud ajas enam kindlaid üldsihte üles seada.

Selles n. s. ainult kuri- ja väärtegusid leides ei ole raske aru saada, missuguste olude tõttu need nimetused meil tekkinud. Olles omalajal eriseaduseks, ainsaks karistusüsteemi esindajaks, pidi see seadustik üksi täitma seda, milleks nüüd vajame terve reana uusi: karistus-, trahvi- kui ka kohtupidamise ja kohtuasutuste seadusi. Kui vana n. s. piirdub ainult kuritegija ja väärtegija nimetusega ning nendegi vahel ei tee kindlat ja küllalt selget vahet, siis ei olnud seda omalajal vajagi. Vana n. s. § 1 kuri- ja väärteo nimetamine ei sündinud nende kum-

magi alade täpseks defineerimiseks, küll aga seks otstarbeks, et kuri- ja väärtegusid lähemalt sisuliselt või materiaalselt määrata. Kuid aeg edenes ja see puudus andis end tunda uue n. s. kokkuseadmisel, kus selle määramise juure siirdutakse uuesti ning pealegi nii kindlal ja otsustaval kujul, et see ei luba üldse teisiti seletamist, selle algusest peale teeb võimatuks.

Rhk. tr. s. seisukoht kahe teise karistuseseaduse vahel ütleb pikema seletusega, missugusele alusele ta asub kuri- ja väärteo määramisel. Rhk. tr. s. on silmnähtavalt, vana n. s. võrreldes, palju enam edenenud, mõisted on lühemad ja selgemad, kuid ta ei anna selgust, mida pidada kuri- ja väärteoks, sest seda ülesannet ei peetud tema kokkuseadmisel silmas. See oli käsiraamatuks pärast kohtute reformeerimist rahukohtunikudele ning ei võinudki teha tegemist abstraktsete asjadega. Kuid asjaolu, et seal on tarvitatud mõlemaid nimetusi, kuri- ja väärtegu, üksteise kõrval, ei anna meile õigust oletada, nagu poleks käsiraamatu kokkuseadjad tahtnud ette näha tulevast edinemiskäiku. Veel vähem võiksime mõelduandval viisil sellele tugele, nagu poleks nad seda üldse suutnud ja kindla positsioonina mõlema nimetuse vahe tähtsust mitteväärtiselt hinnanud. Kuidas võisidki 1864. a. rhk. tr. s. kokkuseadjad seda eeldada, et mõlema mõiste vahe on tähtis nende vastu sõjariistade tarvitamisel politsei poolt, kuna sõjariistade tarvitamise määrus ilmus praeguse määruse algkujuna alles 10. okt. 1879. a. vene ministrite komitee otsusega. Kuid isegi rhk. tr. s. üksikute kuri- ja väärtegude liike ligemalt vaadeldes näeme selgesti, mida õieti üheks ja teiseks pidada, ilma et vajaksime siin ridadevahelist lugemist.

Koguni teine on lugu u. n. s. Tema kokkuseadmisest on võtnud paremad juristid osa, see töö on kestnud kaua ja on tarvitatud kõige uuemaid Öhtu-Euroopa karistuseseadustikke. Siin on valjusti peetud kinni teaduslikkudest meetoditest ja seetõttu kõik mõisted väljendatud väga selgelt. Ilmaaegu ei hakatud tarvitama meil uue karistuseseadustiku kokkuseadmisel nimelt seda u. n. s. aluspõhjaks.

U. n. s. nimetab § 3 kuri- ja väärtegusid ühesõnaga „prestupnoje dejanije“. Kuid see üldsõna ei luba ometi tõendada, nagu seaks seadus mõlemaid sõnu üks-

teise kõrvale ühesarnaselt, nagu ei teeks ta vahet või ei annaks vahetegemisele mingisugust tähtsust. Viga peitub õieti selles, et sõna „prestupnoje dejanije“ on iseloomuline vene keelele, mille peamõte ja tähenduse juur seisab kirikukeelse mõtte ja kõneviisi patriarhaalsuses, millele raske on eesti keeles kohast sõna leida, kuna sõna ise on võõra mõtteilma sünnitus. Kuigi nüüd keeltes võiks olla lahkumine, jääb asi ikkagi samaks.

U. n. s. jagab kõik „prestupnoja dejanija“ kolme liiki: kuriteod, väärteod ja üleastumised. See jaotus on võetud mõnedest Öhtu-Euroopas veel praegu maksusel olevatest jaotustest (Verbrechen, Straftaten und Übertretungen). Nimelt leidsid seadustiku kokkuseadjad, et sõnaga väärtegu (prostupok) oli vanas n. s. tähendatud palju neid kuritegusid, mis ometi selle sõna tähenduse alla ei tohtinud käia oma raskuse tõttu. Seepärast leidis seadustiku kokkuseadja komisjon, et kuritegude nimetuse kergendamine võiks elanikke arvamisele viia, nagu oleks suuremad kuriteod ka prostupok. Nii muudeti terminid ning „kuritegude“ asemele võeti „rasked kuriteod“, „väärtegude“—„kuriteod“ ja „üleastumiste“—„väärteod“*).

Nii kujunes siis u. n. s. § 3 järgmiselt: Kuritööd, millede eest seaduses kõrgemaks karistuseks määratud surmanuhtlus, sunnitöö ehk asumisele saatmine, nimetatakse rasketeks kuritöödeks. Kuritööd, millede eest seaduses kõrgemaks karistuseks määratud parandusvangimaja, vangistus kindluses või vangihoones,

nimetatakse kuritegudeks. Kuritööd, millede eest seaduses kõrgemaks karistuseks määratud arest ehk rahaträlv, nimetatakse väärtegudeks.

Siin on juba kõik nii selgesti öeldud, et see enam ei luba kahelda, mida pidada kuri- ja väärtegudeks. Et nimetatud u. n. s. § 3 vaikib üleastujatest, s. o. neljandast väärtegijate liigist, ei ole enam kõnealolevas asjas tähtis. Võtaksime nüüd tarvitusele keeleteadlase J. Aaviku sõna, mida ta loonud raskemate kuritegijate kohta, nimelt roimar, siis saaksime täpse neljaliigilise jaotuse: 1) roimar, 2) kuritegija, 3) väärtegija ja 4) üleastuja.

Tuntud vene kriminalist Tagantsev seletab edasi, et u. n. s. § 3 jaotus ei põhjene seadustiku kokkuseadja komisjoni arvamisel mitte sellel karistusel, mida kohus süüdlasele määrab, vaid sellel, mis seaduses selle süü jaoks määratud, mis-suguses nimelt süüteotegija tunnustatud süüdlaseks; kui aga neid karistusi seaduses mitu, siis kõrgema kohta neist.

See on iseäranis tähtis politseile selles mõttes, et seni kui kuritegija kohta pole tehtud veel ühtki otsust, viibib politsei tema kohta kinnivõtmisel täielises teadmatuses. See teadmatus on aga tihti kaaluv asjaolu. Sest peaks siiski politsei kuritegija vastu oma parema teadmise ja arusaamise järele sõiariista tarvitama ja see tegu pärast leitakse ometi ebaõige olevat, siis tuleb selle asja otsustamisel ikkagi kõrgemat karistumäära pidada silmas, mis kuritegija oleks pidanud kandma.

M. M.

Veel maarajooni konstaablite kviitungiraamatutest.

„E. Politseilehe“ nr. 5 — 1927. a. soovitas J. P-d suurendada maarajooni konstaablite kviitungiraamatu formaati ja trükkida neis vastavad maksunimetused, põhjendades seda sellega, et see hõlbustaks konstaablite tööd, sest viimastel ei oleks kviitungite kirjutamisel enam muud kui kanda sisse vastuvõetud summa suurus iga maksu nimetuse kohta.

Põhimõtteliselt ei saa vaielda töö süstematiseerimise vastu, kuid selle juures peab pidama silmas ka muid asjaolusid, mis räägivad asja kahjuks.

*) Tagantsev — Ugolownoje uloschenije.

Maksunimetusi, mis konstaablid võtavad vastu, on arvu poolest mitte alla kahekümne. Kui need nimetused trükkida kõik raamatusse, paisub raamatu formaat liig suureks. Ainult ühe osa trükkimisest oleks vähe kasu. Raamat, mis valmistatud suuremas kaustas, läheb hulga kallimaks, millega peab arvestama. Peale selle on ta igal juhtumusel halvem kanda kaasas.

Tutvumedes lähemalt asjaajamisega maakonstaablite juures, selgub, et kviitungid on antud välja enamasti ühe või kahe maksu nimetuse kohta, mida võimalik on mahutada ka praegusel kviitungil. Kui nüüd kviitung oleks suu-

rem, jääks selles asjatult tühja ruumi. Rääkides selle üle mitme maarajooni konstaablina ja maa kui ka linna jaoskonna komissaridega, avaldati arvamist, et praegune kviitungiraamatu vorm ja formaat on vastuvõetavad ja nende muutmine ei ole tarvilik praeguses olukorras.

Sama J. P-d annab „E. Politseilehe“ nr. 32 s. a. kasulikke näpunäiteid, kuidas täita konstaabli kviitungiraamatu kontsusi ja korraldada nende juure kuuluvaid dokumente. Need näpunäited, mis omandatud kauaaegse teenistusega ja huviga asja vastu üldse, on väga kasulikud kõigile, kellel vähem praktika teenistusalal. Ka on soovitatav, et kõik konstaablid neid kasutaks, iseäranis algajad, kellel puudub vilumus asjaajamises.

Ei saa pidada aga õigeks ja seaduslikuks J. P-d viimast nõudmist, s. o. soovitud võtta kodanikkudelt raha (näit. tunnistaja tasu) vastuvõtu kohta kaks allkirja: üks kirjavahetusel, mis saade-

takse tagasi kohtuasutusele ja teine kviitungikontsul, millest kviitung antud rahamaksjale. Keegi ei ole kohustatud andma ühe summa vastuvõtmise üle kaht allkirja ja iga kodanik ei ole sellega nõus. Niisugusel juhtumisel tekivad vaieldused ja kodanik võib arvamisega jääda, nagu kasutataks tema allkirju kurjasti, olgugi, et midagi sellesarnast ei juhtu.

Minu arvates tuleks see küsimus lahendada järgmiselt, mis osutub seaduslikuks ja ei tekita vaieldusi: 1) kodanik annab allkirja raha vastuvõtu üle kirjavahetusel, mis saadetakse tagasi vastavale asutusele; ja 2) samalt kodanikult võtta teine allkiri kviitungikontsu pöördel järgmiselt: „Raha . . . kättesaamise üle olen annud allkirja kirjavahetusel, mis saadatud . . . asutusele nr. . . . all (kuupäev ja allkiri). Sarnase allkirja võtmise vastu vaielda ei ole kellelgi põhjust ja see on küllaldane tõendus raha edasiantmise kohta. P. K.

Seltskonna kaitsest kardetavate kuritegijate vastu uue austria ja saksa karistusseaduse järgi.

Dr. Palitzsch tähendab oma raamatu „Die Bekämpfung des internationalen Verbrechertums“ lõpus, et uue ühise karistusseaduse maksmapanemisega Saksamaal ja Austrias tehakse suur edusamm kriminalistilise koostöötamise suunas üldse, sest uus, kavatsetav seadus näeb ette mõningaid uuendusi seltskonna kaitse alal kardetavate kuritegijate vastu, mis tähtis kriminaalpolitseile, kes võib ainult tervitada neid uuendusi.

Tegelikult leiame ka uues karistusseaduses terve rea uusi põhimõtteid, millede käsitamise juures, üldsuse huvides välja minnes, peatub pikemalt prokurör dr. Langbein omas kirjatükis „Die Sicherung gegen gefährliche Verbrecher im geplanten Strafrecht Deutschlands und Oesterreichs“ (Int. öff. Sicherheit nr. 11 s. a.).

Kardetavaks kuritegijaks tuleb pidada isikut, kelle kohta peab oletama, et tema, pääsedes vangimaja müüride vahelt vabadusse, uuesti saadab korda tegusid, mis ähvardavad avalikku julgeolekut ja üksikute kodanikkude varandust ja elu; sarnane inimene on mõistagi alaliseks hädakuks oma kaaskodanikkudele. Peab tunnistama, et seltskond praegu on kaitseta

niisuguste kardetavate kuritegijate vastu ja et on katsutud juba pikemat aega leida teid, kuidas pääseda võimatust olukorrast. Uues karistusseaduses püütakse lahendada seda probleemi.

Projektis tehakse vahet kolme kardetavate kuritegijate liigi vahel: esimesse kuuluvad haiglaste kalduvustega isikud, teise — joodikud ja kolmandasse elukutselised kuritegijad. Nende vastu tuleb leida kaitset, sest avalikku julgeolekut ähvardavad, nagu tähendatakse seaduslikava seletuskirjas, niihästi füüsiliselt ja vaimliselt terved inimesed kui ka vaimuhaiged kuritegijad. Ei ole küllaldane, üldsuse julgeoleku kaitse seisukohast välja minnes, sellest, kui vaimliselt mittearenenud kuritegija satub vabadusse pärast võrdlemisi lühikesajalise karistuse ärakandmist, kui joodikut ainult karistatakse, kuid ei katsuta parandada, kui elukutsel. kuritegija, kellele, võib olla, määrati endiste süütegude eest küll raske karistus, kes aga selle ära kandis ja uuesti pääses kodanikkude sekka, võib jällegi alata endist kuritahtlist tegevust. Alaealiste kuritegijate juures on praegu juba põhimõte läbi löönud, et neid tuleb kõigepealt kasvatada, sarnane põhimõte peaks

maksma pandama ka täiskasvanud kuritegijate suhtes, kellele küll tuleb toimepandud süütegude eest määrata karistus, keda tuleb aga ühes karistuse kandmisega ehk viimase asemel kasvatada, nendega kui mitte-arenenud ehk halvasti arenenud inimestega ümber käia. Tuleb katsuda kõrvaldada pahesid, mis peituvad kuritegija iseloomus ja täieline vabadus anda kuritegijale alles siis, kui pahed tõesti kõrvaldatud. Mis puutub aga isikutesse, kelle parandamine on võimatu, siis tuleb neid jäädavalt isoleerida seltskonnast, neid sellega hädaohutuks muutes.

Kavatsusel on tähendatud põhimõtteid läbi viia järgmiselt. Kui kohus on mõistnud isiku, kes pani toime süüteo, õigeks seetõttu, et isik pole vastutusvõimeline või kui on süütegijale mõistetud väikene karistus, arvesse võttes seda, et tema on vastutusvõimeline ainult piiratud kujul, siis peab kohus igal üksikul juhtumisel kaaluma küsimust, kas ei tuleks võtta tarvitusele eriabinõud seltskonna kaitsmiseks sarnaste isikute tegevuse vastu. Otsustab kohus selle küsimuse jaatavalt, siis avaneb kaks võimalust: süüalune antakse politsei valve alla või süüalune — vastutusvõimetu või vastutusvõimeline ainult piiratud kujul — mahutatakse avalikku parandus-, haige- või hoolekandemajja. Misugust abinõu tarvitada, seda otsustab samuti kohus. Viimast, raskemat abinõu võib tarvitusele võtta ainult siis, kui esimene ei ole küllaldane kodanikkude kaitse mõttes. Haigemajja võib mahutada süüaluse ainult sel juhtumisel, „kui avalik julgeolek nõuab seda abinõu“. Sarnane juhtumine leiab siis aset, kui kardetakse põhjendatult, et süüalune paneb toime uusi kuritegusid kaaskodanikkude varanduse või elu kallal, ja kui kardetakse, et valve ei suuda takistada süütegude kordamist. On selge, et sarnaste inimeste juures on tegemist haiglase iseloomuga, haiglase

tahtega, et see tahe ja iseloom pole parandatavad, et tegemist pole akuutse nähtusega, nagu see sünnib, näiteks, normaalse inimese juures kõrge palaviku ja deliiriumi ajal. Kui aga tegemist on ebanormaalse seisukorraga, mis muudetud ei ole, siis on selge, et püsib hädaoht uute süütegude toimepanemise suhtes ja et avalik julgeolek võib kannatada sarnaste isikute haiglase tegevuse all.

Liigjoomisele pühendab kava terve rea määrusi, nendest võiks mainida ainult mõned üksikud, sest ruum ei luba lähemalt vaadelda kõiki neid määrusi. Kõigepealt näeb kava ette joodikute, s. o. sarnaste isikute, kes kannatavad haiglase tahte all alkoholi juua, asetamist joodikutele määratud parandusmajjadesse. Kui vaja, määrab kohus otsuse kuulutamisel, millega määratakse joodikule karistus, otsekohe ka joodiku saatmist parandusmajja, et isikut nii pea kui võimalik anda valve alla ja teda õpetada elama ja läbi saama alkoholita. Innsbrucki kriminalistide päeval tähendas professor dr. Rittler täie õigusega, kas ei tuleks samuti nagu joodikutega käia ümber ka nende isikutega, kes seisavad teiste uimastavate ainete alalise mõju all, millest nad ei suuda end päästa; jutt on muidugi kokaiini ja morfiumi tarvitajatest. See küsimus ei ole igatahes kõnesoleva kavaga lahendatud, tähtis on tema aga igatahes. Mõnel juhtumisel võib parandusmajja mahutamise osutada liig karimi abinõuna, mispärast ka projekt näeb ette võimaluse, anda joodikut valve alla, teda parandusmajja mitte saates. Kui võib arvata, et valve teostamine üksi annab soovitavaid häid tagajärgi, siis tuleb karistatud joodik anda valve alla, kusjuures valvealolek peab teda kaitsma uute karistatavate tegude kordasaatmise vastu, teda õpetama elama korralikku elu ja temale võimaldama teenistust ja leiba leida. (Lõpp järgneb.)

Välispolitsei ja raudteesõidu tariif.

Politsei ringkondades on mitmel korral mõtteid vahetatud praegu maksva korra üle raudteede tarvitamise puhul, kus politseiametnik maksab sama palju kui eraisik. Meil on aga seejuures eesõigusstatud organisatsioon olemas — kaitseliit kompaniiülematest kõrgemale.

Politsei on riiklik organisatsioon, mis tegutseb riikliku korra ja julgeoleku kaitse

alal nii rahu kui sõja ajal, kuna kaitseliit on vabatahtlik organisatsioon, mis loodud riiklikuks kaitseks tarviduse puhul. Politseiametnik on tegevuses 24 tundi päevas ja mitte äraootavas seisukorras nagu K. L., vaid alaliselt olles kooritud igasuguste ülesannetega. Mis aga on K. L. pealikutel peale maleva ehk kompanii õppuste teha väljaspool oma asukoh-

ta ja millest on tekkinud vaade, et politsei-ametnikkudel ei ole tarvis raudteesõitudel alandatud tariifi? Arvan, et pealegi on K. L. pealikud materiaalselt politseiametnikkudest rohkem kindlustatud. Mis puutub kodukorda, siis on K. L. pealikud kohustatud elama oma väeosa ümbruskonnas, samuti nagu politseiametnikud. Milleks siis on mõeldav alandatud tariif just K. L. pealikele? K. L. pealikel on samuti nagu politseiametnikkudelgi ette tulemas ametsõite, milleks mingisugust hõlbustust ei ole tarvis, sest pileti eest makstud raha tasub ametnikule riik; nii jääb kõnesolev hõlbustus vaba aja arvele.

Politseiametnik, liikudes väljaspool oma asutuse seinu, näeb ja kuuleb nii mõndagi ja mida rohkem ta väljaspool liigub, seda rohkem on kodanikkude julgeolek kaitsitud ja üldise korra eest hoolitsetud. Milleks siis sarnane takistus välispolitsei-ametnikule, kui temal ehk jatkuks vahest harva mõni tund väljaspool linna veeta!

Sama lugu on ohvitseridega, kelle palgad märksa suuremad politsei omadest; ka nemad omavad eesõiguse raudteesõidul. Vastuvaidlematu õigus on priisõiduks po-

liitilise ja kriminaalpol. ametnikkudel kuritegevuse jälgimisel. Mida aga on jälgida K. L. pealikel ja ohvitseridel, ja millega on põhjendatud neile odava tariifi andmine? Kas ei ole välispolitsei ametnikud samaväärilised?

Tekib küsimus, kas välispol. ametnikkudele odava tariifi andmine ei tekita kahju riigile? Vastuseks võib julgelt tuua ette asjaolusid, milledest näha, et välispolitsei ametnikud toovad raudteesõitudel igatahes rohkem riigile kasu kui kahju oma vagunis viibimisega, mis tihti moraalselt mõjub, hoides ära rahurikkumisi ja palju muud.

Odava raudteesõidu tarvitamine ei või välispolitsei ametnikkude juures massiliseks kujuneda liig vähese vaba aja tõttu, kuna, nagu igapäevane elu näitab, on ohvitseridel ja K. L. pealikel selleks rohkem aega, et antud hõlbustust oma kasudes tarvitada. Seepärast arvan, et vormikandjatel pol.-ametnikkudel erandita peaks igasuguste liikumisabinõude tarvitamine olema rohkem kättesaadavam kui senini, pealegi kui liikumisabinõu kuulub riigile.

Konstaabel V. N.

Baadeni piiripolitseist.

Saksa osariik Baaden on piiririik; tema asukoht ja võrdlemisi pikk välismaa piir meelitavad sinna palju kuritegijaid, kes katsuvad parajal hetkel salajaselt üle piiri minna kas Shveitsi või Prantsusmaale ehk ümberpöörduvalt tähendatud riikidest Saksamaale. Seega on muidugi seotud suur hädasoht ja viimase vastu võitlemiseks ongi kutsutud ellu Baadeni valitsuse poolt eriline piiripolitsei, kelle peaüleandeks on jälgida kuritegijaid piiriäärses vöös; kõigepealt muidugi otsitakse rahvusvahelisi kuritegijaid, kes, nagu tähendatud, põgenevad Saksamaalt välismaile või ümberpöörduvalt. Seejuures peab pidama meeles, et just karjetavad „internatsionaalid“ kiireks põgenemiseks kasutavad paremaid abinõusid: lennukid, autosid, mootorrattaid ja raudteid, kuid sageli ka paate ja laevu. Ühtlasi lasub aga selle piiripolitsei õlul ka võitlus salakaubavedajate vastu, kelle arv piiri ääres loomulikult samuti õige suur.

Nagu tähendab sandarmite kolonel-leitnant Kachel („Der Grenzfahndungsdienst in Baden“ — Gend.-Oberstleutnant Kachel „Die Polizei“ nr. 13 s. a.), on tähendatud piiri teenistus Baadeni siseministeriumi

poolt nii organiseeritud, et üks või rohkem piirijaoskonda moodustavad erilise otsimisosa. Sarnaseid maa-alasid, otsimisosi, on üldse: Shveitsi piiril kolm ja Prantsusmaa piiril neli. Esimesed alluvad peapiiriregistratuurile Konstanzi linnas, viimased — samale asutusele Freiburgi linnas.

Piiripolitsei ülesanded, mis allpool loetletud, lasuvad sandarmitel. Üldiselt on piiripolitsei üleandeks passi- ja muu politseiline kontroll piiril. Nende muude ülesannete hulka kuulub eriliselt: 1) nende isikute reisidokumentide läbivaatamine, kes lähevad üle piiri; 2) põgenenud kuritegijate jälgimine piiriäärses vöös; 3) järelevalve kahtlaste isikute üle, kes soovivad üle piiri minna või tulla; 4) tarvilise abi andmine väljasaadetud isikute üle piiri toimetamisel ja areteeritud isikute üleandmisel ühe riigi võimude poolt teise riigi võimudele; 5) valvamine selle järele ja teistele võimudele abiks clemine, et saaks takistatud salajane üle piiri liikumine; 6) abiksolemine teistele võimudele võitluses salakaubavedajate vastu. Peale selle on sandarmite-piiripolitseinikkude ülesanne muidugi takistada

kuritegude toimepanemisi ning teatada teistele võimudele seadusvastastest toimingutest ja kuritegudest, mis toime pandud. Sellega oleks siis üks osa sandarmiteest nagu täitsa eraldatud üldisest Baadeni sandarmiväest; tegelikult ei ole see aga nii, vaid ühe osa peal lasuvad erilised ülesanded, kuid kohused on siiski ühed ja samad ning käsikäes töötamine on enesestki arusaadav ja ka täielikult läbi viidud.

Eelpooltähendatud ülesanded nõuavad täitmisel arenenud ja teadlikke ametnikke, mispärast isikute valikule, keda määratakse piiripolitsei teenistusse, pannakse erilist rõhku. Kui juba üldiselt nõutakse sandarmiväkke astuda soovijailt palju, siis seda enam piiripolitseinikkudelt: nendel peab olema suurel määral inimesetundmist, hea mälu isikute meelepidamisel, väga palju osavust ja leidlikkust ja kohanemisvõimet. Peab pidama silmas, et piiripolitseinikkudel-sandarmitel tuleb tegutseda tihti erariietes, et neid erariideid tuleb vahetada vastavalt olukorrale ja isikutele, kellega on tegemist, keda valvatakse ehk keda otsitakse. Pealegi ei tule kohaneda ükski teatud isikutega ja teatud olukorraga, vaid ka kuritegevusega ja seaduste vastu eksimistega. Igapäevased teated ajalohtedes näitavad, et ka kuritegevus on muutlik, et ka tema areneb. Meil tuleb aina imestada kuritegude, eriti pettuste ja kelmuste üle, mis pannakse toime meie päevil ikka uute ja uute abinõudega, uute ettekäänete all, uute väljamõelduste abil. Sandarmid-piiripolitseinikud, kes ei suuda küllalt ruttu asjadest aru saada, kes ei suuda küllalt kiirelt kohaneda uutele petmistele, võltsimistele, kelmustele jne., ei kõlba meie ajal piiripolitsei teenistusse. Sest sandarmid-piiripolitseinikud peavad oma ülesastumise, otsimiste ja jälgimiste ettevalmistamise ja läbiviimise alati seadma uuele alusele, uutele viisidele, rippuvalt kuritegudest ja kuritegijatest. Muuseas võiks siin nimetada salakaubavedamist, mille läbiviimiseks kuritegijad tihti on hakanud kasutama mootorrattaid või autosid ühenduses lennukitega.

Üheks eduka tegevuse peatingimuseks on liikuvus. Sandarmid-piiripolitseinikud peavad suutma kontrollida liikumist peateedel ja peakohtadel. Selleks peavad nemad oskama ilmuda ootamatult kord ühte, kord teise kohta, see ilmumine ei või sündida teatavate vaheaegade järgi,

vaid peab kandma juhuslikku ja ootamatuse iseloomu. Ametnikud peavad hästi tundma tervet maa-ala, mis kuulub nende tegevuspiirkonda; selleks peavad nemad vahetpidamatult liikuma paigast paika, külast külla ja linnast linna. Neil peab olema selge ülevaade üle terve rajooni, kus nemad tegutsevad. Aimult piiril viibimine või piiri läheduses olemine on vale teenistusest arusaamine ja tasub end kord kätte. Sarnase alalise liikumisega, inimestega ja oludega ning seisukorraga tutvunemine annab tingimata varem või hiljem häid tagajärgi: leitakse üles või saadakse teada, kus asub salakaubavedajate, kuritegijate jne. tegevuse keskkohad ja ulualune. Sarnast liikuvust tuleb nõuda esimeses järjekorras loomulikult otsimiste korraldajalt ja juhilt.

Väga tähtis on muidugi alaline ja täpne koostöö ja loomulikult ka sõbralik vahekord teiste asutustega, esikorras politseiga ja sandarmitega niihästi siinpool kui ka sealpool piiri, samuti välisasutustega, otsimisregistratuuridega, tolliametkonnaga, raudteelastega, siis ka võõrastemajapidajatega, võõrastemajateenijatega jne., ühe sõnaga kõikidega, kes väärivad usaldust ja võivad anda kasulikke teateid piiripolitseile. Kasulik on muidugi ka olla ühenduses keskkohadega nii sise- kui välismaal ja vahetada teateid ning andmeid tagaotsitavate kuritegijate, tuntud salakaubavedajate jne. kohta. Piiripolitsei ei saa aga ka läbi seltskonna kaasabita ning temal peavad olema usaldusmehed kõikides ringkondades. Sarnaste usaldusmeeste valik on muidugi eriliselt raske, nõuab palju inimestetundmist ja takti.

Kuidas tuleb Baadeni piiripolitseil töötada ja kuidas sünnib koostöö teiste asutustega, seda iseloomustab väikeselt järgmine näide, mis ühtlasi selgitab, kuidas antakse edasi teateid tagaotsitavate kuritegijate kohta keskkohast. Baadeni politseikeskvalitsus Karlsruhe teatab varahommikul Baadeni välispolitsei valitsusele, et läinud päeva õhtul saadi Berliinis suurele rahvusvahelise kuritegijate salgale jälile, kusjuures kuritegijad põgenesid, arvatavasti Shveitsi sihis. Teatamine sünnib traadita telegraafi teel, kusjuures antakse üle ka tagaotsitavate kuritegijate isikukirjeldus. Sellest teatatakse Freiburgi ja Konstanzi, s. o. piiri pearegistratuuridele, veel peale selle Berliinist. Politseivalitsused ja piiripearegistratuurid annavad teatatud andmed ning saadud korraldused viivitamata edasi piiripolitseile,

kõikidele piirijaamadele, passikontrollimise kohtadele, tolliasutustele ja piirikomissariaatidele. Baadenis on sandarmite osakonnad varustatud telefonidega, mistõttu on võimalik asjast teatada kõikidele sandarmitele. Ühendusse astutakse ka Baadeni aerodroomidega, arvesse võttes, et kuritegijad tihti põgenevad lennukitel, et siis aerodroomilt autoga edasi rutata — see tee on sageli parem, sest ta on kiirem kui raudtee ja, võib olla, kuritegijale ka vähem hädaohtlik. Piiripolitseist ripub nüüd ära ühendusse astuda veel teiste võimudega ja isikutega, kuid see on juba täiel määral olukorrast ja kohalistest tingimustest. Peaasi on kiire tegutsemine ja väsimatu otsimine — juhusele ei saa politsei oma tööd rajada, kuigi juhus võib mõnikord appi tulla.

Lõpuks olgu toodud mõningad näited piiripolitsei teenistusest, mis seda teenistust aitavad iseloomustada.

Suuremaid Põhja-Saksamaalt pärit kuritegijate salku asus elama Baadeni ja nimelt piiri lähedusse. Mehed tegid väliselt põllutööd ja pidasid väikest mõisa, tegelikult aga panid nad toime murdvargusi lähemas ja kaugemas ümbruskonnas. Piirilähedusse asusid kuritegijad muidugi selleks, et siis, kui kord asi äpardub ning politsei satub kannule, võimalikult kiiresti põgeneda üle piiri Shveitsi.

See on ainult konkreetseid juhtumisi, samalaadilisi kuritegusid pandi toime mitmel korral.

Viimasel ajal on märgata, et eksimised piiriseaduste ja -määruste vastu on kasvamas: eksimised passimääruste vastu, loata üle piiri käimised jne. Arvatakse, et see on ühenduses suure tööpuudusega. Ühtlasi aga kasvab ka tagaotsitavate isikute kinnivõtmiste arv. Kuidas viimased katsuvad üle piiri põgeneda, näitab juhtumine, kus keegi tundmatu mees pääses üle piiri, olles Shveitsi kraamivaguni rataste vahel. Singeni jaamas läks siiski korda meest tabada, kellel mingisuguseid dokumente ega raha kaasas polnud, küll aga kaks muukrauda.

Eriti raske on võidelda salakaubavedajate vastu neis piiriäärsetes kohtades, kus maastik soodustab kontrabandistide seadusvastast tegevust. Maa on märgine, mäed on pealegi kaetud tiheda metsaga, see võimaldab nii mõnelegi salakaubavedajale põgeneda piiripolitsei silmist. Salakaubana veetakse kohvi, viimasel ajal veel eriti tubakat ja kelli. Piiripolitsei töö olevat juba praegu väga raske ja arvatakse, et kui kord majanduslikud olud paranevad, siis ka salakaubavedu kasvab, ühes sellega aga ka piiripolitsei ametnikkude töö.

Politseikoerte juhtide õppekursuse programm.

Politseidirektori poolt kinnitatud 7. sept. s. a.

Teoreetiline õppus.

Koera arenemiskäik.
Koerte kasutamine teenistuses.
Politseikoera juhi omadused.
Koera kasvatusline ettevalmistus ja õpetamine.
Koerte kasvatus vigade parandamine.
Koera anatoomia ja kehaehitus.
Politseikoerteks kõlbulised koeratõud ja nende exterieur.
Koera valik.

Koerte kasvatus: Koerte kasvatuselise, pärandavus ja vereomadused.
Koerte sugutamine. Koerte toitmine ja nende eest hoolitsemine.

Koerte haigused ja nende arstimine: Koera sisemised kehaosad, veresoojus, hingamine. Haiguste põhjused, tunnused, märgid; haige koera järele vaatamine, temaga ümberkäimine ja hoolitsemine koera eest; haavad; luumurdud; paisid;

nahahaigused; seedimisorganite haigused; hingamisorganite haigused; suguosade haigused; närvihaigused; liikumisorganite haigused; kõrvahaigused; silmahaigused; katk; marutõbi.

Jälgimistegevus koeraga: Sündmuspaiga hoidmine kuni koera päralejõudmiseni; koera transporteerimine; tutvunemine kuriteoga; kuriteopaiga ülevaade; koera jälgedele panek; järgnemine koerale; talitamine, kui koer jäljed kaotab või sõlme satub; talitamine, kui koer kedagi näitab; protokolleerimine; koerad linnas ja maal; märgitud jäljed; juhused, kus koeri ei saa kasutada.

Praktiline õppus koertega.

I. jagu.

K a s v a t u s.

1. Rihma otsas käimine.
2. Vabalt kõrval käimine.
3. Istumine ja lamamine käsu ja mär-

gi järele.

4. Käsu peale juuretulemine ja kohaleminemine.

5. Roomamine.

6. Asjade kättetoomine ja kandmine.

7. Käsu peale haukumine.

8. Haukumine tuppa sisselaskmiseks.

9. Maast leitud või võõraste poolt antud toidu puutumata jätmine.

10. Ükskõiksuse harjutamine loomade ja lindude vastu.

11. Hüpped.

12. Ronimine.

II. jagu.

Otsimine.

1. Asjade otsimine juhi jälgi mööda.

2. Asjade otsimine võõraid jälgi mööda.

3. Isikute otsimine jälgede ja mahajäetud asjade järele.

4. Mahajäetud asja järele isiku otsimine hulga seast.

5. Hulga asjade seast teatud isiku asjade otsimine.

III. jagu.

Sideteenistus.

1. Teadete edasitoimetamine.

2. Asjade edasitoimetamine.

3. Teadete toimetamine majja.

IV. jagu.

Valve- ja kaitseteenistus.

1. Asjade valve.

2. Valvepostil valvamine.

3. Maakoha läbiotsimine.

4. Juhi kaitse.

5. Põgeneja kinnipidamine.

6. Vahialuse valve.

7. Hoopide ja laskepaukude kartmatus.

Ametlik osa.

Käsu kirjaga 8. septembrist s. a. nr. 96 siseministeeriumile

on Tartu-Valga kriminaal-abikomissariaadi vanem-agent Voldemar Lipp kinnitatud sama komissariaadi assistendiks, arvates 1. septembrist s. a.

Käsu kirjaga 14. septembrist s. a. nr. 98 siseministeeriumile

on poliitilise politsei vanem agent Narvas Ernst Änilane kinnitatud poliitilise politsei II järgu assistendiks sealsamas, arvates 1. septembrist s. a.

Kohtuministri määrus

Tartu-Võru rahukogu ringkonna rahukohunikude tööpiirkondade („R. T.“ nr. nr. 145 — 1923. a. ja 90/91 — 1924. a.) muutmise kohta.

I. Allpoolloetletud vallad viiakse üle ühest rahukohtujaoskonnast teise järgmiselt:

Urvaste vald — Võru 2. jaoskonnast Otepää jaoskonda, Meeksi ja Rasina vallad — Tartu 5. jaoskonnast Rahumäe jaoskonda (v. p. II).

II. Moodustatakse ümber Võru rahukohtujaoskonnad järgmiselt:

Võru 1. jaoskond. Tööpiirkond: Võru linn ja vallad: Aleksandri, Haanja, Kasaritsa, Koiola, Lasva, Loosi, Misso, Pindi, Põlgaste, Saaluste, Timo, Vastseliina ja Võru. Kantselei asukoht Võrus.

Võru 2. jaoskond. Tööpiirkond: Antsla alev ja vallad: Vana-Antsla, Uue-Antsla,

Erastvere, Karilatsi, Kioma, Krabi, Kähri, Kärgula, Kõlleste, Vana-Laitsna, Linnarmäe, Nursi, Peri, Rogosi, Vana-Roosa, Rõuge, Sõmerpalu, Tsooru, Vaabina ja Viitina. Kantselei asukoht Võrus.

Rahumäe (end. Võru 3) jaoskond. Tööpiirkond: Võõpsu alev ja Võrumaa vallad: Kahkva, Moisekatsi, Rapina, Toolamaa ja Veriora, Tartumaalt Meeksi ja Rasina vallad ja Petserimaalt Mäe vald. Kantselei asukoht Rahumäe asunduses Võrumaal.

III. P. p. I—II tähendatud muudatused hakkavad maksma 1. oktoobril 1927. a.

Politsei peavalitsuses on registreeritud ajaleht „Helmela“. Nimetatud ajaleht hakkab ilmuma Tõrvas, üks kord nädalas, väljaandja — August Rondik, vastutav toimetaja — Karl Tuvike. Ajaleht „Helmela“ trükitakse Viljandis, J. Nürnbergi trükikojas.

Politsei peavalitsuses on registreeritud leht „Narva Postimees“. Nimetatud ajaleht hakkab ilmuma Narvas, iga päev. Väljaandja — Jaan Jaani p. Tõnisson, vastutav toimetaja — Jaan Lust. Ajaleht „Narva Postimees“ trükitakse Narvas, M. Minise trükikojas.

Politsei peavalitsuse poolt on antud load laskeriistadega ja laskemoonaga kauplemiseks: 1) August Mihkli p. Rumole Rakveres, Tallinna t. 27., maksvu-

sega 8. septembr. 1928. a. ja 2) Gustav Hansu p. Mätlikule — Tapal, Pikk t. 20, maksvusega 30. augustini 1928. a.

Politsei peavalitsuse poolt on 14. septembril s. a. Karl Karli p. Tuisk'ile luba antud laskeriistade ja laskemoonaga kauplemiseks ja laskeriistade parandamiseks Vändra alevikus, maksvusega 31. augustini 1928. a.

Politseidirektori määrusega on tühistatud Viljandis, Oru t. 3 elutseva Alfred Mardi p. Märtiku laskeriista hoidmise ja kandmise luba.

Politseidirektori määrustega 13. septembrist on tühistatud Petseri vallas, Povishenje puustuses elutseva Jaak Peetri p. Kostapi ja Tori vallas elutseva

Jüri Jaagu p. Ostrovi laskeriista hoidmise ja kandmise load.

Tuberkuloosi vastu võitlemise liidu juhatus on lubatud „valgelille päeval“ 1. ja 2. oktoobril s. a. üleriiklikku korjandust karpidega ja korjanduslehtedega toime panna tuberkuloosi vastu võitlemise heaks. Korjanduse teostajateks on kohapealsed tiisikuse vastu võitlemise seltsid. Lehtedega korjandus on lubatud kuni 1. detsembrini s. a.

Politsei peavalitsuse poolt on 13. septembril s. a. Nõo Ev. Luth. usu kirikuametile luba antud üleriiklikku korjandust 300 korjanduslehega kuni 1. septembrini 1928. a. end. Nõo õpetaja ja kirjaniku Martin Lipu hauasamba heaks toime panna.

Küsimusi ja kostmisi.

Nr. 455. Lugeja E. J. Küsimus. Sageli saab tollivalitsuselt politseile saadetud täitmislehed tollitrahvi sissenõudmiseks, mis temale kui nõudjale asutusele välja antud. Kuidas tuleb vaadata niisuguste nõudmistele peale, kui tsiviil või harilikude peale, sest neis leidub märkus, et nõude-summa vähesuse tõttu ei tasu ära kohtupristavi kulusid ja seepärast saadetakse

politseile. Kas on õigus otsuse täitjal politseiametnikul saada tasu, mis kohtupristavi taksides on nähtud ette ja kas otsuse täitja politseiametnik on õigustatud saama nõudjalt asutuselt tarviduse korral sõidu- ja täitmiskulusid ette.

Vastus: Ühistel alustel kohtupristaviga.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- Õunapu, August Villemi p., v. a. Saadjärve vallaval. 14. 1. 20 a. nr. 327. (5883)
Lind, Jaan Johani p., v. a. Kavilda vallaval. 12. 4. 21 a. nr. 497. (5882)
Pärsmann, Aliide Ado t., v. a. Elistvere vallaval. 14. 12. 19 a. nr. 391. (5881)
Vaigla, August Karli p., v. a. Kudina vallaval. 16. 3. 22 a. nr. 1044 — Mitt'i nimele. (5880)
Vaigla, Alma Gustavi t., v. a. Kudina vallaval. 16. 3. 22 a. nr. 1045, — Mitt'i nimele. (5880)

- Uus, Hugo Jüri p., v. a. Laeva vallaval. 12. 1. 23 a. nr. 12. (5879)
Päll, August Jüri p., v. a. Venevere vallaval. 10. 3. 20 a. nr. 34. (5878)
Mets, Pauliine Johani t., v. a. Kuremaa vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 663. (5877)
Kõrgesaar, Hans Jüri p., v. a. Vanapõltsamaa vallaval. 1919 a. nr. 70. (5876)
Kirs, Arnold Andrese p., v. a. Torma vallaval. 31. 3. 25 a. nr. 571. (5875)
Reimann, Mihkel Johani p., v. a. Saadjärve vallaval. 12. 1. 20 a. nr. 64. (5874)
Kottis, August Jaani p., v. a. Kofola vallaval. 17. 8. 20 a. nr. 722. (8028)

- A b a r i n k o v**, Konstantin Kusta p., v. a. Vastse-Kuuste vallaval. 8. 1. 27 a. nr. 209. (8027)
K o p a l i n o v, Ivan Evstifei p., v. a. Kastre-Võnnu vallaval. 8. 11. 24 a. nr. 344. (8026)
S t a l f e l d t, Hugo Matsi p., v. a. Vastse-Roosa vallaval. juulikuus 1920 a. nr. 544. (8025)
R a a c k, Emil Karli p., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 3. 1. 19 a. nr. 11440. (8024)
K u k k e s, Märt Johani p., v. a. Vana-Kuuste vallaval. 28. 12. 19 a. nr. 420. (8022)
T o o m i s, Miili Hendriku t., v. a. Mäksa vallaval. 25. 1. 21 a. nr. 365. (8021)
S a p a s c h n i k o v, Minna Karli t., v. a. Kodijärve vallaval. 25. 4. 23 a. nr. 6/036695. (8020)
S u u p s, Elminna-Lisette Mardi t., v. a. Tammistu vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 85. (8019)
V a t s o n, Samuel Johani p., v. a. Ahja vallaval. 26. 11. 20 a. nr. 820. (8018)
A d e r, Peeter Tõnise p., v. a. Kavastu vallaval. 10. 1. 20 a. nr. 387. (8017)
L a p p a r d, August Jaani p., v. a. Meeksi vallaval. 17. 1. 25 a. nr. 898. (8016)
L a p p a r d, Miili Mihkli t., v. a. Meeksi vallaval. 23. 2. 20 a. nr. 831. (8016)
T a b u r, Johannes Peetri p., v. a. Haaslava vallaval. 20. 5. 20 a. nr. 590. (8015)
A n n o k, Aliide Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 5. 5. 20 a. nr. 10884. (8014)
K a n g u r, Johannes Jüri p., v. a. Elistvere vallaval. 21. 9. 20 a. nr. 1219. (8013)
S a m o i l o v, Friedrich Vidriku p., v. a. Luunja vallaval. 25. 1. 20 a. nr. 5116. (8012)
M ö l l e r, Osvald Mihkli p., v. a. Elistvere vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 853. (8011)
K u u s k, Gustav Jüri p., v. a. Laiuse vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 105. (8009)
R e i n o, Peeter Jaani p., v. a. Haaslava vallaval. 20. 1. 20 a. nr. 449. (8008)
R e i l i, Aliide Jaani t., v. a. Kavastu vallaval. 3. 5. 22 a. nr. 1539. (8007)
H e n d r i k s o n, Johan Johani p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 24. 9. 23 a. nr. 2066/80602. (8006)
T o o d e, Elisabeth Jakobi t., v. a. Kastre-Võnnu vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 75. (8005)
V a t s a r, Johannes Daaveti p., v. a. Kohtla vallaval. 3. 7. 23 a. nr. 1124. (8004)
A n d e r s o n, Otilie Liisa t., v. a. Vesneri vallaval. 18. 2. 20 a. nr. 169. (8003)
M e i s t e r, Liisa (Marie) Karli t., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 13. 5. 20 a. nr. 10986. (8002)
S t e i n b a c h, August Peetri p., v. a. Krüüdneri vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 61. (8001)
S u l a k a t k o, Maali, v. a. Rapla vallaval. 27. 2. 20 a. nr. 1045. (6336)
N e e r o, Mihkel Jaani p., v. a. Kehtna vallaval. 5. 1. 20 a. nr. 25. (6337)
B a c h, August Pritsu p., v. a. Juuru vallaval. 23. 8. 19 a. nr. 1547. (6338)
K l o o s t e r, Marie, v. a. Triigi vallaval. 9. 12. 19 a. nr. 30. (6340)
O b e r m a n n, Eliise Hansu t., v. a. Juuru vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 467. (6341)
P a u l u s, Leena Jüri t., v. a. Juuru vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 630. (6342)
L ü ü b e k, Anna Jaani t., v. a. Kabala vallaval. 16. 2. 20 a. nr. 323. (6343)
P e e r a n d, Jakob Andrese p., v. a. Kehtna vallaval. 14. 11. 22 a. nr. 96. (6344)
E i c h o r n, Johan Tõnu p., v. a. Kuimetsa vallaval. 8. 6. 21 a. nr. 473. (6345)
P e r l o k o, Anton Hansu p., v. a. Kohila vallaval. 12. 4. 20 a. nr. 1873. (6346)
K r a i s, Hans Jüri p., v. a. Kohila vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 412. (6347)
P i k n e r, Jaan, v. a. Rapla vallaval. 7. 10. 20 a. nr. 2503. (6349)
P u u m e e s, Ado, v. a. Kirna-Kohatu vallaval. (6350)
J ü r g e n s o n, v. a. Kohila vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 418. (6351)
I l l i s s o n, Artur, v. a. Tallinna sadama pol. jsk. ülemalt 16. I. 20 a. nr. 294. (6352)
K r a a m, Anna, v. a. Kirna-Kohatu vallaval. 13. 11. 20 a. nr. 1349. (6353)
T ä h k a, Arnold, v. a. Kuimetsa vallaval. 24. 10. 25 a. nr. 75. (6354)
B o r i s o v, Arhip, v. a. Mustvee alevival. 13. 7. 25 a. nr. 408. (6355)
N e i t h a l, Theodor, v. a. Kuimetsa vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 61. (6356)
R o b a, Aleksander, v. a. Ingliste vallaval. 25. 1. 27 a. nr. 8. (6357)
S e p m a n n, Maria, v. a. Kohila vallaval. 24. 11. 21 a. nr. 2454. (6358)
F r e i m a n n, Hilda, v. a. Kuimetsa vallaval. 26. 11. 20 a. nr. 430. (6359)

- Neidorf, Ado, v. a. Kuimetsa vallaval.
10. 3. 20 a. nr. 378. (6360)
- Ülevaino, Liisa, v. a. Kohila vallaval.
8. 1. 20 a. nr. 1091. (6361)
- Suitsmart, Mart, v. a. Raiküla vallaval.
10. 2. 25 a. nr. 133. (6362)
- Negfeldt, Hans, v. a. Kernu vallaval.
23. 11. 20 a. nr. 1358. (6363)
- Preimann, Mart, v. a. Kabala vallaval.
22. 12. 19 a. nr. 57. (6364)
- Kuuskeberg, Gustav, v. a. Kabala
vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 39. (6365)
- Gruuse, Maali, v. a. 3. jsk. politseiko-
missariit Tallinnas 3. 2. 27 a. nr. 3795.
(6366)
- Vilepill, Helene, v. a. Kuimetsa vallav.
15. 12. 19 a. nr. 50. (6367)
- Friedberg, Anna, v. a. Kuimetsa valla-
val. 12. 12. 25 a. nr. 82. (6368)
- Rüütberg, Pauliine, v. a. Kuimetsa
vallav. 30. 12. 19 a. nr. 294. (6369)
- Tähka, Jüri, v. a. Kuimetsa vallaval.
23. 12. 19 a. nr. 265. (6370)
- Rebane, Emilie, v. a. Kuimetsa vallaval.
15. 12. 19 a. nr. 33. (6371)
- Preimann, Mart, v. a. Tall. linna pol.
3. jsk. ülemalt 1920 a. (6372)
- Aver, Anna, v. a. Kaiu vallaval. 13. 12.
19 a. nr. 259. (6373)
- Ramlar, Johannes, v. a. Kohila vallaval.
18. 12. 19 a. nr. 717. (6377)
- Eier, Jüri Tõnise p., v. a. Uue-Vändra
vallaval. 13. 1. 20 a. nr. 90. (7489)
- Harjakas, August Madise p., v. a. Reiu
vallaval. 1922 a. nr. 1/8211. (7490)
- Post, Andrei Hendriku p., v. a. Hääde-
meeste vallaval. 19. 2. 24 a. nr. 25.
(7494)
- Reimund, Johannes Karli p., v. a. Tori
vallaval. 1921 a. (7497)
- Köster, Nikolai Mihkli p., v. a. Kihnu
vallaval. 17. 4. 25 a. (7498)
- Must, Johan Jaagu p., v. a. Tori vallaval.
11. 5. 20 a. nr. 628. (7499)
- Peetson, Madis Mardi p., v. a. Enge
vallaval. 23. 10. 26 a. nr. 96. (7500)
- Varvas, Daniel Jaani p., v. a. Leisi
vallaval. 31. 5. 20 a. nr. 287. (7501)
- Levand, Madis Jüri p., v. a. Vee valla-
val. 25. 6. 20 a. nr. 201. (7502)
- Tischler, Lydia Mihkli t., v. a. Hääde-
meeste vallav. 22.7.20 a. nr. 564. (7503)
- Tigane, Ann Jakobi t., v. a. Tartu linna
pol. 3. jsk. ülem. 8. 12. 19 a. nr. 2989.
- Enno, Anton Mari p., v. a. 3. jsk. polit-
seikomissariit Tartus 12. 10. 26 a.
nr. 1109. (7742)
- Veski, Abel Gustavi p., Tall. linna pol.
3. jsk. ülemalt. (28450)
- Küllak, Frieda Augusti t., v. a. Võtik-
vere vallaval. 14. 10. 21 a. nr. 1881.
(7743)
- Kõiv, Amanda Mihkli t., v. a. Tartu linna
pol. 2. jsk. ülemalt 1. 4. 22 a. nr. 19071.
(7744)
- Pilla, Salme Anna t., v. a. 3. jsk. po-
litseikomissariit Tartus 11. 5. 27 a.
nr. 159. (7745)
- Holzmann, Hans Mardi p., v. a. Tartu
linna pol. 3. jsk. ülemalt 20. 12. 19 a.
nr. 4976. (7746)
- Kõsti, Matilde Jaani t., v. a. Elistvere
vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 588. (7747)
- Sütt, Johannes, Hendriku p., v. a. Tartu
linna pol. 3. jsk. ülemalt 26. 3. 20 a.
nr. 10175. (7748)
- Kaju, Mathilde Daaveti t., v. a. Tartu
linna pol. 1. jsk. ülemalt 3. 2. 25 a.
nr. 155. (7749)
- Pablo, Anna Ludvigi t., v. a. 3. jsk.
politseikomissariit Tartus 20. 7. 26 a.
nr. 805. (7750)
- Mets, Karl Kristjani p., v. a. Tartu linna
pol. 3. jsk. ülemalt 8. 1. 20 a. nr. 6742.
(7751)
- Mägi, Rosalie Mihkli t., v. a. Kavastu
vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 819. (9905)
- Allas, Marie Mihkli t., v. a. Vara vallav.
15. 12. 19 a. nr. 17. (9906)
- Ohna, Pauline Andrese t., v. a. Tartu
linna pol. 1. jsk. ülemalt 4. 12. 19 a.
nr. 2632. (7752)
- Meening, Aleksander Fritzi p., Röpina
vallaval. 13. 11. 24 a. nr. 148/173578.
(8140)
- Noorhani, Jakob Karli p., v. a. Meeksi
vallaval. 7. 5. 20 a. nr. 1164. (8141)
- Kadaja, Helene Peetri t., v. a. Toolamaa
vallaval. 17. 1. 20 a. nr. 113. (8142)
- Zernand, Karl Hendriku p., v. a. Röpina
vallaval. 4. 3. 20 a. nr. 1707. (8143)
- Lindorf, Gustav Viido p., v. a. Röpina
vallaval. 5. 2. 20 a. nr. 352. (8144)
- Kiudorf, Bertha Fritzi t., v. a. Röpina
vallaval. 19. 4. 20 a. nr. 2081. (8145)
- Punnison, Jakob Viido p., v. a. Röpina
vallaval. 12. 2. 20 a. nr. 1227. (8146)
- Kristoving, Daniel Jaani p., v. a.
Kahkva vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 276.
(8147)
- Punnisk, Jakob Adami p., v. a. Toola-
maa vallaval. 20. 2. 24 a. nr. 11. (8148)
- Kose, Herman Jaani p., v. a. Tartu linna
pol. 1. jsk. ülemalt 2. 12. 19 a. nr. 1622.
(8526)

Narusk, Daniel Hindreku p., v. a. Abja vallaval. 1919 a. 373. (8149)
 Narustrang, Friedrich, v. a. Röpina vallaval. 19. 4. 20 a. nr. 2068. (8150)
 Meenard, Julie Joosepi t., v. a. Röpina vallaval. 7. 1. 20 a. nr. 117. (8151)
 Must, Alma Villemi t., v. a. Ropka vallaval. 11. 1. 20 a. nr. 252. (8525)
 Vehik, Engelhard Georgi p., v. a. Rakvere linna pol. ülemalt 2. 12. 19 a. nr. 1622. (8527)
 Jegov, Alma, v. a. Viljandi pol. 4. jsk. ülemalt 13. 12. 19 a. nr. 1137. (8528)
 Kopli, Alma Juhani t., v. a. Raadi vallaval. 30. 7. 20 a. nr. 905. (8530)
 Gailevitsch, Ida Konstantini p., v. a. 1. jsk. politseikomissariilt Tartus 20. 9. 26. a. nr. 1145. (8531)
 Kukli, Jaan, v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. ülemalt 15. 12. 23 a. nr. 1222. (8532)
 Kangro, Ida-Armilde Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 5. 4. 24 a. nr. 2614. (8534)
 Pilt, August, v. a. Kärla vallaval. 31. 8. 20 a. nr. 764. (8631)
 Raudsepp, Maria, v. a. Kärla vallaval. 18. 8. 20 a. nr. 253. (8632)
 Loiken, Karl, v. a. Kaarma-Suure vallaval. 26. 10. 20 a. nr. 731. (8633)
 Sigibert, Aleksander, v. a. Mustjala vallaval. 1. 6. 21 a. nr. 1051. (8634)
 Võnnu, Helene, v. a. Kärla vallaval. 10. 2. 22. a. nr. 7. (8637)
 Voksepp, Johannes, v. a. Mustjala vallaval. 12. 1. 20 a. nr. 328. (8639)
 Lõhmus, Miina, v. a. Pihkla vallaval. 30. 1. 20 a. nr. 363. (8640)
 Laus, Hain, v. a. Pihkla vallaval. 8. 4. 21 a. nr. 855. (8641)
 Ellerbusch, Karl, v. a. Kuresaare pol. jsk. ülemalt 28. 11. 19 a. nr. 481. (8642)
 Pugi, Julianne, v. a. Kärla vallaval. 15. 6. 23 a. nr. 52. (8643)
 Sai, Aleksander, v. a. Kaarma-Suure vallaval. 11. 5. 23 a. nr. 128. (8644)
 Saaron, Helene Ado t., v. a. Vana-Roosa vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 463. (9445)
 Pöder, Linda Tohvri t., v. a. Vaabina vallaval. 26. 2. 20 a. nr. 494. (9446)
 Viin, Ella Vilhelm-Peetri t., v. a. Võru linna pol. jsk. ülemalt 21. 11. 19 a. nr. 705. (9447)
 Laur, Leena Jaani t., v. a. Vana-Roosa vallaval. 4. 1. 21 a. nr. 573. (9448)
 Lättik, Joel Augusti p., v. a. Erastvere vallaval. 10. 2. 21 a. nr. 1057. (9449)
 Pöder, Emilie Danieli t., v. a. Sõmerpalu vallaval. 3. 12. 19 a. nr. 32. (9451)

Raag, Amalie Luise Siimoni t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. ülemalt 14. 2. 25 a. nr. 184982/219. (9450)
 Lohk, Rosalie Jaani t., v. a. Hellenurme vallaval. 26. 1. 22 a. nr. 165. (9452)
 Liibeon, Alviine Isaki t., v. a. Vana-Antsla vallaval. 28. 1. 21 a. nr. 1671. (9453)
 Lepp, Alfred Jaani p., v. a. Krabi vallaval. 19. 11. 23 a. nr. 34. (9454)
 Hani, Ida Hansu t., v. a. Kooraste vallaval. 3. 12. 19 a. nr. 93. (9455)
 Tam, Jaan Karli p., v. a. Vastse-Roosa vallaval. 16. 12. 25 a. nr. 126. (9456)
 Poola, Olga Karli t., v. a. Vana-Antsla vallaval. 12. 3. 19 a. nr. 1153. (9457)
 Laar, Salme Antoni t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülem. 23. 12. 19 a. nr. 7511. (9901)
 Rosenvald, Johanna Aleksandri t., v. a. Tallinna linna pol. 6. jsk. ülemalt 12. 9. 22 a. nr. 10758. (9902)

Kuulutus.

Keila jaoskonna politseikomissar annab teada, et 28. sept. 1927. a. kell 11 müüakse Paldiski sadamas **enampakkumisel** Ferdinand Veidestrauchi tollitrahvi katteks ühemastiline purjelaev „Marie“ ühes taakfusega, suurus 15,23 r-tonni, mis hinnatud 12.000 marka.

Keilas, 9. sept. 1927. a. Nr. 06348.

M. Mathiesen,

Keila jaosk. politseikomissar
Harjumaal.

Kuulutus.

Mõisaküla jaoskonna politseikomissar Pärnumaal annab teada, et 20. septembril 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Karksi vallas „Linnaveski“ talus

enampakkumisel

Peeter Vanke'ri päralt olev varandus, mis koosneb 50 süllast pinnapuudest, Anija vabrikus, hinnatud 15.000 marga peale, 1927. a. isiku- ja kinnituskasutusse sissenõudmiseks.

Müüdavaid puid võib näha oksjoni päeval.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Mõisakülas, 6. sept. 1927. a.

Nr. 490, 491.

P. Hõimoja.

Aj. politseikomissari k. t.